

DARBININKAS

Vol. LXI, Nr. 42
Spalis-October 15, 1976

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

V. Vokietijos parlamento rinkimus nedidele dauguma laimėjo jį valdanti socialdemokratų ir laisvųjų demokratų koalicija, išrinkdama 252, o krikšč. dem. - 244 atstovus. Atskiromis partijomis balsavimo rezultatai taip pasiskirstė: krikšč. dem. 48,6, soc. dem. 42,6 ir laisv. dem. 7,9 proc. Laisv. dem. partijos vadovybė pareiškė, kad partija ir toliau bendradarbiaus su soc. dem. Parlamentas pirmo posėdžio susirenka gruodžio 14, tada bus išrinktas ir valstybės kancelris.

JAV žemės ūkio sekr. Earl L. Butz dėl privačiai pareiktų įžeidžiančių pastabų apie Amerikos negrus buvo priverstas atsisakyti.

Kalbėdamas JT sesijoje, JAV valst. sekr. Kissingeris ragino Afrikos vadus atsitraukti nuo rasinio karo briaunos ir susirasti Afrikos politinę ateitį be išlaikinių jėgų įsikišimo. Nei Sov. S-gos užs. reik. min. Gromyko nei Kubos delegacija jo kalbos nesisklausė.

R. Vokietija jau pastatė 2/3 ketvirtos kilių linijos pagal savo sieną su V. Vokietija. Tai yra 9 pėdų aukščio ir 3 pėdas įleista į žemę spygliuotų vielų tvora su užminuotais šulais. Prieš tvorą yra 15 pėdų pločio ir 5 pėdų gylio griovys ir juosta išakėtos žemės.

Prieš Argentinos prez. Jorge Rafael Videla kairieji teroristai įvykdė pasikėsinimą, bet prezidento nesužeidė.

Ispanijos sosto tarybos narių Juan Maria de Araluce y Villar ir tris jo palydovus nužudė basų teroristai.

Atskirai veikusios Radio Free Europe ir Radio Liberty buvo sujungtos į vieną korporaciją RFE/RL, Inc., kurios pirmininku paskirtas buv. JAV ambasadorius Šveicarijai John S. Hayes.

Kinijos užs. reik. min. Chiao-Kuan-hua JT pasakytų kalboje Sov. S-gą pavadino taikos sukėtimu ir pavojingiausiu karo šaltiniu. JAV politikos kritika buvo prislopinta ir netiesioginė.

Kambodija ir Laos viešai pripažino, kad jų valstybėse prieškomunistinės jėgos vykdo pasipriešinimą.

Sov. S-ga pareiškė, kad atsilikusios valstybės negalinčios reikalauti, kad Sov. S-ga dalytųsi su jomis savo turtais, nes Sov. S-ga, būdama socialistinė valstybė, nesanti atsakinga už kapitalistinių ir kolonijinių valstybių ten sukurtą ūkinį atsilikimą.

Libane, nužudžius JAV ambasadorių, likę JAV diplomatai yra izoliuoti ir negali turėti įtakos krašto problemų sprendimui. Ambasada yra kairiųjų kontroliuojamoji zonoje, ir jos pareigūnai negali susisiekti su dešiniųjų vadais.

Sovietų Inturisto agentūra buvo sutarusi pirkti iš IBM korporacijos kompiuterių turistų į Sov. S-gą rezervacijom tvarkyti, bet federalinė agentūra šiam sandėriui pasipriešino, nes kompiuteris gali būti panaudotas sovietų policijos turistam Sov. S-goje sekti.

Pranašaujama, kad Sov. S-gos min. pirm. Kosyginas pasitrauks iš pareigų dėl nesveikatos.

Portugalija ir Angola sutarė atnaujinti dipl. santykius.

Portugalijos vyriausybė, norėdama sumažinti komunistų įtaką darbininkų unijose, atšaukė savo ankstyvesnį potvarkį, įsteigusį vienintelę darbo unijų konfederaciją.

ŠV. PRANCIŠKAUS SUKAKTIS

Kultūros Židiny Brooklyne spalio 10 iškilmingai paminėta šv. Pranciškaus 750 metų mirties sukaktis. Buvo iškilmingos mišios ir akademija.

Didžioji salė buvo papuošta ir pritaikyta pamaldom. Jos prasidėjo 12:30. Koncelebracinė mišiom vadovavo vysk. V. Brizgys. Drauge su juo koncelebravo: pranciškonai L. Andriekus, K. Bučmys, K. Butkus, P. Baniūnas, P. Giedgaudas, V. Gidžiūnas, B. Ramanauskas, pasauliečiai kunigai J. Aleksišnas, J. Gurinskas, P. Bulovas, prel. J. Balkūnas — garbės pranciškonas.

Mišių metu skaitymus atliko jaunimas — Ritonė Ivaškaitė ir Arūnas Gudaitis. Pamokslą pasakė vysk. V. Brizgys. Giedojo vyrų choras Perkūnas, vadovaujamas Vytauto Daugirdo. Choras pagiedojo: Vardas Marijos, Tėve mūsų, Amen. Komunišios metu visa salė pagiedojo — Jėzau pas mane ateiki, mišijų pabaigoj Marija, Marija.

Po pamaldų visi perėjo į žemutinę salę. Ten buvo kavutė. Po valandos vėl grįžo į salę, kur buvo akademinė dalis.

Ją pradėjo Brooklyno vienuolyno viršininkas Tėv. Paulius Baltakis. Jis išryškino šv. Pranciškaus vaidmenį, trumpai papasakojo jo gyvenimą. Tolimesnei programai vadovauti pakvietė Tada Alinską.

Programos pradžioj prel. J. Balkūnas sukalbėjo maldą. Tai buvo Tėve mūsų parafrazė, parašyta šv. Pranciškaus stiliumi.

Saulės giesmė

Vienas iš įspūdingiausių šios akademijos momentų buvo Saulės giesmė. Ją atliko aktorius Juozas Bulevičius-Boley su grupe vyrų, kurią sudarė L. Ralys, P. Palys, A. Balsys, T. Simonaitis, A. Kregždys. Aktorius J. Bulevičius skaitė, o vyrų grupė lyg refrenu pakartojo kai kurias dalis.

Pranciškonai ir Lietuva

Toliau buvo paskaita, kurią skaitė prof. Simas Sužiedėlis. Jo tema buvo šv. Pranciškus ir

SPAUDIMAS IR DELSIMAS WASHINGTONE

The Washington Post rugsėjo 30 įdėjo Henry S. Bradsher straipsnelį "Hill Presses Ford on Rights" (Kapitolis spaudžia Fordą dėl teisių). Jame rašoma, kad, nusivylęs vyriausybės neveiklumu vykdyti prezidento Fordo Helsinky pasirašytų sutarčių JAV priklausantią prievolę, kongresas viešai užklausė prezidentą, ar jis ketinas bendradarbiauti su kongresine komisija, paskirta sekti sovietinio bloko pasižadėjimų vykdymą žmogaus teisių srity. Prezidentas tuo tarpu tebedelsia skirti valstybės, karo ir prekybos departamentų atstovus į kalbamą komisiją.

Komisijos pirmininkas kongresmanas Danke B. Fascel (d. Fla.) parašė Fordui, kad komisija nori žinoti, ar "gali tikėtis bendradarbiavimo ir paramos" iš vyriausybės pusės. Kai nebuvo gauta į tai atsakymo, Fascel viešai paskelbė savo laišką komisijos organizaciniame susirinkime. Gerai informuoti šaltiniai praneša, kad Fascelio laiškas privertė valstybės departamentą pagaliau paruošti vyriausybei projektą raštu. Tas raštas dabar esąs svarstomas Baltuosiuose Rūmuose, ir laukiama prezidento Fordo pasisakymų. (Elta)

Lietuva. Cia jis labai vaizdžiai ir įdomiai papasakojo, kaip pranciškonai veikė Lietuvoje. Jie jau buvo Mindaugo laikais, Gedimino laikais jau turėjo savo bažnyčią Vilniuje. Vėliau turėjo daug vienuolynų ir apie 100 mokyklų visame krašte. Kai Lietuva buvo okupuota caristinės Rusijos, vienuolynai buvo persekiojami. Jie buvo pasmerkti mirčiai. Ir tose sunkiose sąlygose išsilaikė tik Kretingos vienuolynas. (Paskaita bus atspausdinta Aiduose).

Koncertinė dalis

Po paskaitos poetas Tėv. Leonardas Andriekus paskaitė penkis eilėraščius šv. Pranciškaus penkių žaizdų garbei.

Po trumpos pertraukos buvo persiorganizuota koncertinei daliai.

Cia visiem buvo maloni staigmena — pasirodė New Yorko lietuviams negirdėta pianistė Dalia Sakaitė. Ji atvyko iš Clevelando ir apsigyveno New Yorke pas savo giminaitį Albiną Verbylą. Ji pradžiai paskambino Chopino Scherzo nr. 3. D. Sakaitė yra tikrai jauna ateinanti pajėga, su giliu muzikiniu jausmu, temperamentu. Ir jos muzika visus pradžiugino.

Įdomus ir spalvingas buvo tolimesnis programos numeris. Buvo atlikta Bacho — Mano ganytojas mane saugo. Giedojo solistė Jūratė Veblaitytė-Litchfield, smuiku grojo Herbert Edwards, fleita Barbara Robertson, pianu Dalia Sakaitė. Tai buvo gražus ir

nuotaikingasbarokinėsmuzikos kūrinys.

Po jo solistė Jūratė Veblaitytė atliko Mozarto — Aleliuja.

Akademiją baigiant, žodį tarė lietuvių pranciškonų viceprovincijolas Tėv. Pranciškus Giedgaudas, spaustuvės vedėjas. Jis palietė pranciškonų veiklą Amerikoje.

Į šias iškilmes buvo atsilankę apie 400 žmonių. Prie kavutės visi turėjo progos padraugauti, pasikaltėti. Čia dirbo visi tie entuziastai, kurie padeda išlaikyti K. Židinį, kurie talkina ketvirtadienio ir penktadienio popietėm. Čia visi pasijuto lyg savo namuose.

Į šias iškilmes buvo atsilankę ir keletas latvių, kurie draugauja su lietuviais. Viena Liepojos latvaitė, kuri dažnai atvyksta į Židinį, pasakė, kad Židinys jau yra jos namai ir ji pasiilgsta jo.

Programos dalyviams, organizatoriam ir talkininkam bei svečiams dar buvo vaišės posėdžių menė. Tose vaišėse dalyvavo apie 80 žmonių. (p.j.)

Tailandą valdžiusi civilinė vyriausybė buvo nuversta kariuomenės. Parlamentas paleistas. Perversmą sukėlė kairiųjų studentų demonstracijos prieš buv. diktatoriaus sugrįžimą į Tailandą.

JAV armijos štabo v-ku paskirtas gen. Bernard W. Rogers.

IŠRINKTA NAUJA LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS VADOVYBĖ

Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės seimas šiais metais įvyko Chicagoje, marijonų vienuolyno patalpose, prie Draugo. Dalyvavo 40 kunigų su viršum, iš jų 10 iš New Yorko ir New Jersey, pora iš Conn., prel. J. Balkūnas iš Floridos, kun. J. Burkus iš Hot Springs, Arkansas.

Spalio 6, trečiadienį, po vysk. V. Brizgio maldos ir prel. J. Balkūno atidaromo žodžio sudarytas prezidiumas. Pirmininkauti pakviesti kun. dr. I. Urbonas, kun. A. Stašys ir kun. P. Činikas, MIC., sekretoriauti — kun. V. Piktūna ir kun. F. Kireilis. Nominacijų komisiją sudarė T. Placidas Barius, OFM, kun. B. Liubauskas ir kun. L. Budreckas.

Išklausa Tėv. dr. Viktoro Gidžiūno, OFM, paskaita apie Lietuvos bažnytinės provincijos steigimą jos 50 metų sukakties proga. Diskusijose ar papildy muose iškelta eilė naudingų minčių. Pageidauta, kad ir parapijose ta sukaktis būtų minima.

Buvusios centro valdybos išsamų pranešimą pateikė prel. J. Balkūnas, gi su izdo stoviu su pažindino izd. kun. V. Dabušis.

Vidurdienį buvo aukojamos koncelebracinės mišios, kuriose ypatingu būdu prisiminti lietuviai kunigai, mirę po paskutinio seimo (nuo 1975 rugpjūčio 1 iki 1976 spalio 1): Andrius Baltinis, Vaclovas Kunavičius, Aleksandras Alauskis, Zigmantas Ramanauskas, Vincas Leščinskas, Jonas Petratis, Jonas Dyburys, OFM, Jonas Raibužis, SJ, prel. Juozapas Miliauskas, Jonas Paukštis, Juozas Barkus, OSB, Petras Dziegoraitis, Stasys Šantaras, Jonas Bakšys.

Po pietų pertraukos apie Lietuvių Kunigų Šalpos D-ją pranešė pirm. prel. J. Scharnus. Kun. Kazimieras Pugevičius in-

formavo apie Lietuvių Religinės Šalpos stovį.

Ankstesnei valdybai atsistatčius, buvo renkama nauja. Išrinkta naujoji valdyba pareigom pasiskirstė taip: pirm. — kun. dr. Zenonas Smilga, vicepirm. — kun. Juozas Matutis, vicepirm. — kun. Kazimieras Pugevičius, sekr. — kun. Vytautas Piktūna, izd. — kun. Viktoras Dabušis. Revizijos komisijon išrinkti: kun. Vaclovas Martinkus, kun. Pranas Jaraška, kun. Antanas Račkauskas.

Lietuvių Kunigų Šalpos D-jos valdybon išrinkti: pirm. — prel. Jonas J. Scharnus, sekr. — kun. Antanas Račkauskas, izd. — kun. Jonas Pakalniškis, narys — kun. Ladas Budreckas; revizijos komisiją sudaro kun. Jurgis Gurinskas ir kun. Stasys Raila.

Šio seimo eigoj turėta net trys simpoziumai. Svarstant lietuvių apaštalavimo klausimus, moderavo kun. dr. Z. Smilga, pradiniais pranešėjais dalyvavo kun. K. Pugevičius, dr. J. Meškauskas, sesuo Ona Mikailaitė (iš Putnam, Conn.), sesuo kazimierietė Ona Marija.

Spalio 7, ketvirtadienį, praveisti du simpoziumai. Apie katalikišką lietuvišką spaudą pokalbį moderavo Tėv. dr. Viktoras Rimšelis, MIC. Pranešėjais dalyvavo Tėv. Petras Činikas, MIC, Tėv. Juozas Vaišnys, SJ, prel. V. Balčiūnas ir Tėv. Placidas Barius, OFM.

Svarstant pasaulimų klausimą, moderavo kun. dr. Kęstutis Trimakas, pranešimus darė kun. Jurgis Šarauskas, sesuo Ona Mikailaitė, Tėv. dr. V. Rimšelis, MIC.

Lietuvių Kunigų Vienybės seimą trečiadienio pietų metu sveikino altos pirm. dr. K. Bobelis, o tos pačios dienos vakarienės metu — PLB pirm. Br. Nainys ir Ateitininkų federacijos vadas dr. Petras Kisielius. Tos pat vakarienės metu ilgesnį pokalbį pasakė ir iš Washingtono atvykęs prel. Cino Barroni, besisielojas etnikų reikalais Amerikos gyvenime.

VILNIAUS KVARTETAS KENIJOJE

Vilniaus styginis kvartetas rugpjūčio 24 ir 25 koncertavo Kenijos tautiniame teatre Afrikoje. Programoj pirmą dieną buvo L. Bocherini kvartetas in A major, op. 33, J. Juzeliūno kvartetas nr. 3, Čaikovskio kvartetas nr. 1 in D major, op. 11. Kitą dieną kvartetas atliko J. Haydn kvartetą in F minor, op. 20, D. Šostakovič — kvartetą nr. 1 in C major, M. Ravel kvartetą in F major.

Šį styginį kvartetą sudaro: Audronė Vainiūnaitė — pirmas smuikas, Petras Kunca — antras smuikas, Donatas Katkus — viola, Augustinas Vasiliauskas — čelo.

Iškilmingos pamaldos Kultūros Židiny šv. Pranciškaus mirties 750 metų sukakties proga. Mišias koncelebravo iš k. Tėv. K. Butkus, Tėv. B. Ramanauskas, Tėv. L. Andriekus, kun. J. Aleksišnas, kun. J. Gurinskas, Tėv. P. Giedgaudas, vysk. V. Brizgys, prel. J. Balkūnas, kun. Pr. Bulovas, Tėv. K. Bučmys, Tėv. V. Gidžiūnas. Nuotr. P. Bivainio

Prez. Fordo ir gub. Jimmy Carter debatuose apie JAV užsienio politiką ir gynybą abu varžovai rungtyniavo dėl paramos Izraeliui. Carter kaltino prez. Fordo užsienio politiką, kad ji vedama Kissingerio, o ne prezidento, kad ji esanti slepiama nuo kongreso ir visuomenės ir kad ji esanti nemorali, nepaisanti žmogaus teisių visur, kad JAV nespaudžia Sov. S-gos vykdyti jos pasirašytus įsipareigojimus dėl žmogaus teisių. Be to, jis pasiryžęs skelbti ekonominį karą arabam, jei jie paskelbtų aliejaus embargo JAV. Prez. Fordas dėl Helsinkio susitarimų pasirašymo rėmėsi Vatikanu. Jam Lenkija ir Rumunija esančios laisvos valstybės dėl to, kad jis ten galėjęs lankytis. Dėl santykių su Kinija ir Vietnamu abiejų pažiūros beveik sutapo.

Prez. Fordas tarėsi su Sov. S-gos užs. reik. min. Gromyko dėl strateginių ginklų apribojimo sutarties, bet neatrodo, kad nuomonių skirtumai buvo pašalinti.

Lietuvių Kunigų Vienybės nauja centro valdyba su vysk. V. Brizgiu. Iš k.: kun. Kazimieras Pugevičius, kun. dr. Zenonas Smilga, vysk. Vincentas Brizgys, kun. Viktoras Dabušis, kun. Vytautas Piktūna. Trūksta kun. Juozo Matučio.

JAUNIMO PERSEKIOJIMAI TĘSIASI

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos

1975 m. birželio mėn. Kaune Politechnikos instituto dėstytojas R. Patašius gavo šaukimą į karinį komisariatą. Ten jo laukė KGB darbuotojas Rusteika. Prisistatęs kaip atsakingas už Politechnikos institutą, Rusteika pakvietė R. Patašį į saugumo komitetą „pokalbiui“, kuris truko apie 4 valandas.

Iš pat pradžių dėst. R. Patašius buvo apšauktas aršiu antitarybininku, nuotaičių drums-tėju ir šiaip blogu žmogumi...

— Žinot, jog jūs tučiuojau galite būti išmestas iš darbo, — pareiškė Rusteika.

— Meskite, jei galite, — drąsiai atsakė R. Patašius. — Tik juo greičiau, juo geriau.

Rusteika priekaištavo R. Patašiui, jog šis, būdamas savi-veiklinės kino studijos KPI-FILM narys, pasižymėjęs an-titarybinėmis nuotaičiomis, šmeižęs privačiuose pokalbiuose tarybinę santvarką.

Iš R. Patašiaus buvo reika-laujama smulkiai papasakoti apie kitų kino studijos narių

nuotaiikas ir pažiūras. R. Patašius į tokius klausimus neatsakė.

— Tai, ką aš pats kažkada esu pasakęs, esu pasiruošęs pakartoti ir patvirtinti, tačiau in-formatorium ir skundiku tapti nesiruošiu. Aiškinkitės patys, jeigu jums tai reikalinga.

Rusteika labai domėjosi Pa-tašiaus santykiais su P. Kimbriu. Klausinėjo, kokiomis temomis kalbėdavęsi, ar nediskutavę religijos klausimais.

— Kalbėdavomės apie viską, kas gali jaudinti ir jaudina jau-nus žmones, tame tarpe ir apie religiją. Net ir apie politiką diskutuodavome.

— Ką jūs tuo pasieksite? — nervinosi Rusteika.

— Tegul ir nieko, bet tai dar nereikia, jog žmogus negali turėti asmeninės nuomonės vi-sais jam rūpimais klausimais.

— Tai gal jums nepatinka tarybinė santvarka?

— Santvarka kaip santvarka, — atsakė Patašius, — tačiau yra dalykų, kurie man visai nekelia susižavėjimo.

Kaip pavyzdį R. Patašius nu-rodė faktą, kad 1969 jis nega-lėjęs atlikti priešdiplomines praktikos vien dėl to, jog laiku negavęs ne tik specformos (lo-jalumo pažymėjimas, reikalin-gas priimant dirbti įmonėn, su-sijusio su kariniais užsakymais. — Red.), bet net ir neigiamo atsakymo. Dėl šios priežasties jis taip ir negalėjęs ginti dip-lominio projekto.

Baigiant „pokalbį“, Rusteika pareiškė manąs, jog R. Patašius tikriausiai laikysias šį susiti-kimą paslapyje.

— Ne, — pareiškė Patašius. — Man tokie pasimatymai ne-slovės neatneš, o dėl jų su-me-luoti ir išsisukinėti nepažadu.

1975 rugsėjo mėn. į saugumą buvo iškviestas P. Kimbrys, bu-vęs KPI kino laboratorijos dar-buotojas ir kino studijos KPI-FILM narys. Jį tardęs Rustei-ka pasakė, kad saugumas jau surinkęs visą medžiagą, kurios užtektų P. Kimbriui nuteisti.

— Tačiau dabar ne 50-ieji metai, — aiškino saugumietis. — Tada mes būtume su jumis kitaip kalbėję, nes ir mums buvo keliami kitokie reikalavi-mai. Dabar daug kas priklausys nuo jūsų atvirumo šiame po-kalbyje.

Toliau Rusteika išvardino Kimbriui kaltinimus: jis pasižy-mėjęs antirusiškėmis, antitary-binėmis ir antikomunistinėmis pažiūromis; pasikabinęs savo kambaryje ant sienos Didžio-sios Lietuvos kunigaikštystės XVI a. („Nuo jūros iki jūros“) žemėlapi; turėjęs namuose kny-gą „Lietuvių archyvas“, prisi-dėjęs prie „LKB Kronikos“ lei-dimo ir t.t. P. Kimbriui pa-prašius paaiškinti, kuo remian-tis jis yra kaltinamas šiais da-lykais, Rusteika atsakė, jog byla nesanti užbaigta ir todėl jis negalys atskleisti visų faktų. P. Kimbrys savo ruožtu pastebėjo,

jog nelaikęs nusikaltimu paka-binti ant sienos žemėlapi, kurį galima rasti bet kuriame Lietu-vos istorijos vadovėlyje. O dėl minėtųjų knygų bei kitos sa-vilaidos literatūros — jis kate-goriškai neigias šiuos kaltini-mus.

Rusteika teiravosi, ar P. Kimbrys nežinąs, kas iš jo draugų galėjęs prisidėti prie šios lite-ratūros leidimo, prašė charak-terizuoti, „kas per žmonės“ esą kiti KPI-FILM nariai.

Daugiau kaip keturias valan-das trukęs tardymas buvo baig-tas tuo, jog P. Kimbrys raštu atsakė į užduotus klausimus ir pasižadėjo „padaryti išvadas“. Atsiveikindamas Rusteika pri-minė, jog, gal būt, jam dar teks su P. Kimbriu pasimatyti.

Šie tardymai saviaveiklinės kino studijos KPI-FILM istori-joje nėra pirmieji. „LKB Kro-nikai“ yra žinoma dar daugiau šių persekiojimų faktų.

1971 pabaigoje tuometinį KPI-FILM vadovą KPI Automa-tikos fakulteto penktakursį V. Mizarą apie studijos narių nuo-taikas klausinėjo saugumietis Rubys.

1972 sausio-vasario-kovo mė-nesiais intensyviai buvo kvo-čiamas ir verbuojamas į bend-radarbius studijos pirmininko pavaduotojas Automatikos fak-keivrtakursis V. Vačkys.

1972 birželio mėnesį staiga buvo nutraukta darbo sutartis su tuometiniu studijos vadovu R. Kausa (spėjama, jog buvo vadovautais tais pačiais moty-vais, dėl kurių R. Kausa anks-čiau nebuvo priimtas nė į vien-ą respublikos aukštąją mokyk-lą — būtent „priverstinė emigra-cija“ jaunystės metais „pas bal-tąsias meškas...“). Beje, nuo to laiko KPI-FILM taip ir ne-turi apmokamo vadovo...

1972 birželio mėnesį saugu-me, kryžminėje apklausoje, bu-vo tardomi KPI-FILM nariai E. Smelenskas ir F. Girininkas. 1972-1973 apie KPI-FILM buvo tardoma ir taip pat ver-buojama KPI kino laboratorij-os darbuotoja L. Blatnytė.

1973 rudenį į saugumą buvo iškviestas studijos narys V. La-vavičius.

1974 pabaigoje parodymus saugumui apie KPI-FILM davė KPI kino laboratorijos darbuo-tojas Č. Butavičius.

KPI-FILM, įsisteigusi prieš penkiolika metų ir gyvavusi vien studentijos entuziazmo dė-ka, ilgą laiką garsojo kaip vien-as iš produktyviausių Lietuvos kino saviaveiklos kolektyvų ir vienintelė pastoviai dirbanti kino studija Pabaltijo aukštosio-se mokykloje. Studijos nariai yra sukūrę keliasdešimt filmų: apie jaunimą („Mūsų laikas — jaunystė“, „Nuo 9 iki 17“), apie savo miestą („Laiko žingsniai“), apie žymius kultūros ir mokslo veikėjus („Maironis“, „Žmogus, palikęs širdyje“ — apie prof.

akad. K. Baršauską, „Veidas“ — apie kraštotyrininką B. Bu-račą) ir daugelį kitų.

Studija suvaidino didelį vaid-menį Lietuvos studentijos gyve-nime — plėtė akiratį, teikė ži-nių apie meno ir technikos pa-saulį, skatino kūrybinę mintį. Tačiau, dirbdamas savo kuklų ir nelabai pastebimą darbą, ko-lektyvas vis dėlto užkliuvo. Gal būt, nepageidautina pasirodė studijos filmų tematika („Vei-das“, užėmęs I-ąją vietą respub-likiniame festivalyje, nebuvo atrinktas į Pabaltijo respublikų kino saviaveiklos apžiūrą neva dėl menkos techninės koky-bės...); gal būt, erzino tai, kad į šį nediduką entuziastų būrelį taip ir nepavyko prasismelkti budriai KGB ausiai. Kaip ten bebūtų, bet studija faktiškai egzistuoja tik popieriuje — be vadovo, be aktyviausių narių, išsisklaidžiusių ieškoti rames-nės vietos ar ramesnio užsi-ėmimo...

Nebe pirmąkart tarybinės Lie-tuvos istorijoje jaunystės polė-kiui kerpami sparnai. Užtenka prisiminti pirmąją „Žygeivių kartą“ (1969 gegužės mėn. jų organizuoti S. Dariaus ir S. Girėno tėviškių tvarkymo dar-bai Kauno partinio aktyvo su-sirinkime buvo traktuojami kaip „didžiausia ideologinė diversija nuo 1956“), kraštotyrininkų tra-gediją, KPI studentų jaunimo muzikos „Pepklubo“ ir Vilniaus „Liaudies dainos“ klubo likimą, nesuskaitomus diskusijų klubus, nejučiomis išdygusius ir tylomis išsivėčius...

Tik kažin kaip tai reikėtų pavadinti: neribotomis galimy-bėmis, kurias atnešė Lietuvos jaunimui tarybinė santvarka, ar nesibaigiančiais rūpesčiais, ku-riuos tarybinei santvarkai kelia Lietuvos jaunimas?

— o —

Pašušvis. 1975.X.24 laidotu-vių metu iš Pašušvio bažnyčios buvo išvaryti vaikai. Iš bažny-čios išvyjo Pašušvio aštuonmetės mokyklos direktorė Jadvyga Baltraitienė. Tai tikintys vaikai; kai kurie iš jų 1975 vasarą pri-ėmė Pirmąją Komuniją. Pa-šušvio bažnyčios administratorius kun. Juozas Vaicekuskas raštu apie tai pranešė Radviliš-kio rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojui Krikš-tanui, bet atsakymo negavo.

1975 spalio 26 į kun. Vaice-kauską kreipėsi grupė motinų, kurios skundėsi, kad iš Pašuš-vio mokyklos jų vaikai grįžta užvertomis akimis, nes mokyk-los direktorė Baltraitienė ir kiti mokytojai vaikus nuolatos tero-rizuoja, jiems draudžia dalyvauti bažnyčioje pamaldose.

1975 lapkričio 23 Ona Vede-cienė iš Balandiškių kaimo skundėsi kun. J. Vaicekauskui, kad ją išsikvietusi Pašušvio mo-kyklos direktorė įspėjo: jei jos sūnus Sigitas eis į bažnyčią, mokysias groti vargonais, jam būsias sumažintas elgesio pažy-mys, gausias blogą charakteristi-ką ir neįstosias į jokią mokyklą. O. Vedeckienė yra gausios še-mos pavyzdinga motina. Mokyk-los direktorė ją taip pribaugino, jog po to moteris sirgo dvi dienas.

Mokyklos direktorė grasina ti-kintiesiems dėstanti visas pa-stangas, kad kun. J. Vaicekaus-kui būtų uždrausta laikyti pa-maldas Pašušvio bažnyčioje.

1976 sausio 5 kun. J. Vaice-kauskas nuvyko pas Radviliškio rajono pirmininko pavaduotoją Krikštaną. Pasiteiravus, kodėl nėra atsakymo į anksčiau išsiųs-tą pareiškimą, Krikštanas atsa-kęs, kad Pašušvio mokyklos di-rektorė, išvarydama vaikus iš bažnyčios, pasielgė teisingai. Vaikams eiti į bažnyčią drau-džiama. Pirmininko pavaduo-tojas įspėjo kun. Vaicekauską netrukdyti mokytojoms auklėti vaikus ateistiškai.

— o —

Spauda yra pats svarbiausias ginklas, kovojant dėl mūsų tautos laisvės. Paremk ją savo auka!

DOVANA — I. VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, specialus įpakavimas, žemos kainos. Siuntiniai gali būti įvai-raus dydžio (net ir vokuose — banderolėmis). Negalint atvykti, gavę užsakymą, sudarome pageldaujamų daiktų siuntinį. Mūsų įstaigoj gaunamos visos siuntiniam prekės žemomis kainomis. Darbo valandos nuo 12 iki 6, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 iki 6, šeštadieniais nuo 10 iki 5. Sekmadieniais ir pirmadieniais patarnau-jama iš anksto susitarus telefonu. Tel. 296-5250. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Namų tel. 296-5350

NEW YORK — Lietuvos atsimi-nimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM

89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stu-kas, 1467 Force Dr., Mountai-side, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. North-port, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 84-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 296-1600, namų tel. TW 7-3061.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotu-vės. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apy-linkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, na-mų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudus, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas ma-išas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tor-tai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — im-pertuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suk-nelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vil-nonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Spe-cialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsiti-kinsite!

DALĖ POVILASKAITĖ-SELLEI, sav., „Friendly Spirits Wines & Liquors“, 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4800. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir di-deliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal ima-mą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pris-tatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, compute-riai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir fir-mų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radio aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdė-bes 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvių į patarnavimais pa-sinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y., 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par-duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. čia veikia Darbininko spau-dos kioskas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Gaszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageldaujant parūpi-namos šermininės bet kurioj miesto daly.

Jau gaunama anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

Agronomės Izabelės Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugam amerikie-tėm. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai su-verta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Persiuntimui pridedama 50 c. Užsakymus siųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakymam naudokite šią atkarpą:

Užsakau „Lithuanian Cookery“ egz. už dol. Persiuntimas

Vardas, pavardė.....

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Spaudos konferencijoj pas dr. K. Valiūną. Pranešimą skaito Pranas Brazinskas. To-liau iš k. R. Kezys, P. Jurkus, J. Sonda, J. Audėnas, L. Stukienė, J. Stukas, Tėv. K. Bučmys, už jo Br. Bieliukas, Z. Raulinaitis, J.R. Simanavičius, p. Radvilaitė. Prieky sėdi dr. K. Valiūnas, dr. D. Jasaitis. Nuotr. L. Tamošaičio

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Pre-
numerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Tautos Fondas
kviečia ir laukia

Visi gerai žinome, kas yra Lietuvių Fondas, kaip jis veikia, kam skiria savo pelną. Tas pelnas — pinigai — ateina iš procentų. Pinigai skiriami tik kultūriniam reikalui. Visa Fondo veikla yra griežto valdžios priežiūroje, ir čia negali būti bet kokių nukrypimų.

Bet šalia kultūrinės veiklos yra labai gyva ir plati politinė veikla. Tos veiklos tikslas — nuolat ir nuolat priminti Lietuvos laisvės bylą, visom priemonėm siekti krašto išlaisvinimo. Tam visam laisvinimo darbiui, arba laisvinimo žygiui, vadovauja Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, arba trumpai sakant, Vlikas.

Ši Vliko veikla yra labai sudėtinga ir plati. Nuolat ir nuolat reikia priminti visam pasauliui Lietuvos reikalą, reikia leisti informacinę literatūrą, reikia ir pavergti kraštą informuoti, kas čia daroma, kaip daroma.

Tai sudėtingai veikia reikalingos ir lėšos. Jų iš Lietuvių Fondo paimti negalima. Tad ir buvo suorganizuotas atskiras fondas, pavadintas Tautos Fondu. Šio Fondo tikslas yra remti Vliko darbus.

Dabar šio fondo vadovybė pasiskelbė per radiją ir per spaudą specialų vaują. Paprastai šio Fondo vaujas būna gegužės mėnesį, o dabar skelbiamas atskiras vaujas rudenį, nes Fondo sąmata padidėjo net 20,000 dol. Praplėtė informacijos sritis, tad ir reikalauja daugiau išlaidų.

Vliko 1976 metų išlaidų numatyta 70,000 dol. Didžiausios išlaidos eina Eltai. Tai yra informacinis biuletenis, kuris lei-

džiamas penkiom kalbom. Eltos leidimui skiriama 17,000 dol. Administraciniam reikalui Vlikas numato išleisti 12,000 dol., bendrinei veiklai — 14,000 dol., informacinei veiklai — 11,500 dol. Vlikas remia tris radijo programas, kurios pareikalauja 6,000 dol. Numato išleisti svarbių neperiodinių leidinių. Šiam reikalui yra skirta 5,000 dol. Įvairiom kitom išlaidom numatyta — 4,000 dol.

Sumos nėra didelės. Jei pažūrėsime, kiek visi kraštai skiria informacijai, propagandai, tai šis biudžetas yra visai kuklus. Reikėtų išleisti kur kas daugiau, tik tokiu atveju būtų ir Lietuvos byla dažniau kur suminima. Dabar labai reikalinga informacinė literatūra. Vlikas numato išleisti veikalą apie Lietuvos genocidą, informacinę knygą apie Lietuvą, apie žydų gelbėjimą Lietuvoje, apie kalinių gelbėjimą. Visi šie veikalai labai reikalingi mūsų propagandai, bet jie taip iš niekur neatsiras. Juos reikia ir parašyti ir išleisti.

Todėl ir skelbiamas šis vaujas. Prašomi visi, kaip galima, greičiau ir dosniau atsiliiepti. Lietuva laukia visų, visų mūsų aukos.

Ta auka gali būti ir nedidelė, bet reikia visiems aukoti, kad ir toliau būtų vystoma sėkminga Vliko veikla. Kai L.K.B. Kronikos sujūdino visą pasaulį, tai ir mes negalim tylėti, turim nuolat ir nuolat priminti Lietuvos klausimą ir visom priemonėm siekti jos išlaisvinimo.

Aukos prašom siųsti šiuo adresu: Lithuanian National Fund, P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

Fondo valdyba iš anksto visiems dėkoja už aukas.

Krašto valdybos pirmininkas
susitiko su valstybės
sekretorium

Prieš išvykdamas į Afriką, rugpiūčio 31 Philadelphiajioje lankėsi valstybės sekretorius Henry A. Kissinger. Čia jis spaudos ir organizacijų atstovams davė ilgą pranešimą apie situaciją Afrikoje ir Amerikos planus pasiekti taiką tame žemyne. Vėliau apie 20 asmenų gavo specialų v-bės departamento kvietimą asmeniniam susitikimui ir pokalbiui su H. Kissingeriu. Susitikime dalyvavo Philadelphiajos miesto valdžios atstovai, Pensilvanijos didžiųjų bankų, įmonių, universitetų prezidentai ir poros tautinių grupių vadovai, tarp jų ir tuometinis LB krašto valdybos pirmininkas Juozas Gaila. Į šį susitikimą nebuvo įsilicisti jokie spaudos atstovai, gi pakviestieji buvo paprašyti, kad jų pokalbiai su valstybės sekretorium ir ypač pastarojo atsakymai, liečią šio krašto užsienio politiką, liktų konfidencialūs — nebūtų skelbiami viešai.

Valstybės sekretorius H. Kissinger rugsėjo 16 laišku padėkojo Juozui Gailai už susitikimą. Jis prašė ir ateity pasisakyti rūpimais klausimais, pažadėdamas atsakyti į visus klausimus.

Ryšiai su kitataučiais

Žydų jaunimo organizacija Yugenutkreipėsi į LB krašto valdybą, pareikšdamas solidarumą su Amerikos Lietuvių Bendruomenė, palaikant ir stiprinant etninę kultūrą, ir kviesdama kartu dirbti, kad Amerikoje būtų įvestos dvikalbės mokslo programos, kur to pageidauja mokiniai ar jų tėvai. Rugsėjo 23-26 Je-

JAV LB KRAŠTO VALDYBA
INFORMUOJA

ružalę įvyko pasaulio žydų kultūrinių suvažiavimas. Į jį buvo kviečiami ir JAV LB atstovai.

Negrų Yeatman District Community korporacija ruošia tarptautinę tautinių šokių šventę, įvyksiančią lapkričio 22-24 St. Louis, Missouri. Lietuvių Bendruomenė yra pakviesta tame tarptautiniame festivaly dalyvauti ir tuo prisidėti prie geresnio tautybių sugyvenimo ir vieno kitų supratimo.

Amerikos lenkų kongreso vadovybė pakvietė LB krašto valdybą kartu dirbti, kad būtų panaikinta diskriminacija prieš baltus ir slavus numatytame Amerikos gyventojų surašinyje 1980 metais. Pagal dabartinius projektus surašinėjimo anketose suminėtos tik didžiosios tautybės, gi kitos, kaip, pvz., baltai, ukrainiečiai, vengrai, visiška neįrašytos. Cenzo reikalais Washingtono jau buvo sušaukta viena tautybių konferencija. Atrodo, kad lenkų kongreso akcija davė rezultatų, nes šio mėn. 14 šaukiama antra konferencija, į kurią vėl pakviesti LB krašto valdybos atstovai.

Jimmy Carter mini LB ir
Helsinkio konferenciją

Rugsėjo 11 išleistame Jimmy Carter ir Walter Mondale žinių biuleteny (News Release) rašoma, kad prezidentinis kandidatas J. Carter daug dėmesio skiria etninėm grupėm ir jų veiklai.

Bažnyčia Lietuvoje. Ši paroda buvo išstatyta Eucharistiniame kongrese Philadelphiajioje. Ją parengė Liet. Religinė Šalpa. Paroda vežiojama po Amerikos miestus. Jos kelionės tvarko Liet. Religinė Šalpa.

Šiame biuleteny suminėta eilė tautybių, bet daugiausia vietos skirta lietuviams, pažymint, kad J. Carter savo rinkiminės akcijos pradžioje kreipėsi į JAV Lietuvių Bendruomenės tarybą. Cituojami ir jo žodžiai, kuriais jis išgiria lietuvių, kaip pirmąją, bendruomenę. Toliau jis smerkia respublikonų administraciją, iškilmingai pasirašiusią Helsinkio sutarimus ir šandieną nieko nedarantį, kai sovietai šių sutarimų nesilaiko.

Pažymėtina, kad Jimmy Carter ilgą telegramą pasveikino JAV Lietuvių Bendruomenės aštuntosios tarybos pirmąją sesiją Chicagoje ir yra pareiškęs pagėdavimą susitikti su LB atstovais.

Su jo štabu ryšius palaiko LB k.v. vicepirm. Rimas Česonis.

Amerikietės pagerbė buvusį LB

krašto valdybos pirmininką. Amerikiečių moterų tarnautojų draugijos (American Business Women's Assoc.) skyriai kiekvienais metais renka metų viršininką — "Boss of the Year". Leroux bendrovės sekretorės 1976 metų savo mėgstamiausiu viršininku nominavo Juozą Gailą už jo taktišką elgesį su tarnautojais, objektyvumą darbe ir visuomeninę veiklą už įmonės ribų. Rugsėjo 14 šios draugijos Delaware Valley skyriaus, apimančio Philadelphiajį, Pietinę New Jersey ir dalį Delaware, metiniame bankete Juozas Gaila kartu su kitais nominuotais buvo pagerbtas ir apdovanotas. Me-

ninę programą banketo metu atliko Philadelphiajos lietuvių tautinių šokių grupė Aušrinė, vadovaujama Marytės Radikienės, gi draugijos laikraštėly Vista buvo aprašyti mūsų tautiniai šokiai, suglaustai paliesta Lietuvos istorija ir dabartinė okupacija.

Ukrainiečiai apie lietuvių
tautinių šokių šventę

Ukrainiečių savaitraštis Svo-boda palyginti plačiai aprašė LB suruoštą laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventę ir įsidėjo šventės dalyvavusių garbės svečių nuotrauką. Rugsėjo 26 šventės aprašymas buvo pakartotas to laikraščio angliškajai laidoi. Apie šokius rašoma: "Žavingai choreografuoti, be priekaištų atlikti, dalyvaujant vienu kartu iki 1000 šokėjų. Spalvotus raštus sukūrė eilės ir eilės šokėjų porų, šokių atlikimu užburamos žiūrovus." Aprašytas prezidentienės ir kitų amerikiečių dalyvavimas, pabrėžtas platus amerikiečių spaudos, televizijos ir radijo dėmesys šiai šventei. Priminta, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenėi vadovauja Bronius Nainys, ukrainiečių draugas ir didelis šalininkas kuo glaudesnio bendradarbiavimo tarp visų pavergtų Europos tautų.

Australijos mirė
kun. A. Kazlauskas

Rugsėjo 11 Adelaidėje mirė ilgametis Šv. Kazimiero bažnyčios rektorius ir lietuvių klebonas kun. Antanas Kazlauskas, MIC. Palaidotas Adelaidėje rugsėjo 16.

-o-

Velionis buvo gimęs 1907 rugsėjo 24 Ilgių km., Betygalos vls., Raseinių apskr. Mokėsi Raseiniuose, Marijampolės Marijonų gimnazijoje, teologiją studijavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Kunigu įšventintas 1933 m. birželio 25. Dirbo Žemaičių Kalvarijos parapijoje, mokytojavo Marijonų gimnazijoje, nuo 1936 iki 1944 m. buvo Marijampolės viceklebonas ir klebonas. Vokietijoje gyveno ir lietuvių sielovadoje dirbo Dresdene, Berlyne, Tuebingene ir Stuttgarte, kol 1948 m. buvo perkeltas į Londoną, Anglijoje. Čia buvo Šv. Kazimiero liet. parapijos asistentas ir klebonas. 1962 m. išvyko į Adelaidę ir ten ilgai buvo lietuvių klebonas ir dirbo organizacijose, kol prieš keletus metus sunkiai susirgo ir iš pareigų turėjo pasitraukti.

Velionis kun. A. Kazlauskas pasižymėjo kaip puikus administratorius. Jam vadovaujant buvo pastatytos salės Žemaičių Kalvarijoje ir 1000 vietų salė Marijampolėje. Kartu su kitais, kaip Marijampolės parapijos klebonas suorganizavo Patašinės ir Skardupių parapijas. Buvo draugiškas su žmonėmis, mylėjo savo parapičius, o parapičiai mylėjo jį. Taip pat yra dirbęs su pavasarininkais, ateitininkais ir skautais, kaip jų dvasios vadas.

ROCHESTER, N.Y.

Pirmas rudens balius-
koncertas

Rochesterio Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba spalio 23, šeštadienį, Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje rengia pirmąjį šio rudens koncertą. Programą atliks solistė Genė Ugiaskienė iš New Jersey ir solistas Leonas Baltrus iš Rochesterio. Solistams akomponuos muzikas Gordon Young. Vakaro pradžia 7:30 v.

Po programos bus šokiai, kuriems gros mūsų jaunimo orkestras Slibinas. Veiks baras ir bufetas. Ruošiamas ir loterija. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

LB apylinkės valdyba

EVOLIUCINIO
MADINGUMO
ĮVAIROVĖS

DR. TOMAS ŽIURAITIS, O.P.

15

Žinant neandertaliečio kaukolės apimties dažniausiai sutinkamą vidurkį, turintį maždaug 1450 kubinių centimetrų, lengva suprasti, kodėl neandertalietis greičiausiai nesivaržytų ir dėl savo smegenų svorio, bendraudamas, pavyzdžiui, su tokiomis pasaulinio garso asmenybėmis, kurių (absoliutus) smegenų svoris esąs toks:

F. Schilleris (rašytojas) — 1785 gr.; I. Kantas (filosofas) — 1650 gr.; A. Dantė (poetas) — 1420 gr.; J. Libichas (mokslininkas) — 1362 gr.; A. France (poetas, romanistas) — 1017 gr.

L. Pasteuras (chemikas mokslininkas) padarė daug išradimų, turėdamas tik pusę sveikų smegenų, nes antroji jų pusė buvo atrofota nuo kraujo išsiliejimo. Sveikoji jo smegenų pusė, apytikriai sprendžiant, vargu ar svėrė daugiau kaip 900 gr.

Galvos kiaušys, ar kaukolių, vidurkiai, smegenų svoriai, nors ir labai svarbūs dalykai, tačiau jie toli gražu nenulemia vieno-

kio ar kitokio intelekto lygio. Pavyzdžiui, banginiai ir drambliai, turį smegenis 3-5 kartus sunkesnes už žmogaus, savo "intelekto" nedaug skiriasi nuo varnų ar kuosų "intelekto". Žinoma, tikslesnė koreliacija gaunama tada, kada rodikliu imamas ne (absoliutus) smegenų svoris, o smegenų ir kūno svorių santykis. Tačiau ir toks santykis, pavyzdžiui, nepavers neandertaliečio evoliucine grandimi, per einamąja forma iš (beždžionės) pitekanthropo į šiuolaikinį ar į seniausių laikų žmogų.

Visos kalbos apie "evoliucijos grandis", kilusias Darwino ir jo patarėjų dėka, reiškia subeždžionintą, labai primitivią žmogaus kilmės pasaką, netinkamą net mažiems vaikams. Pitekanthropas yra beždžionė. Daug kam yra žinomi šveicarų zoologų padaryti tyrimai, vadovaujant Adolfui Portmannui, iš kurių paaiškėjo, kad delfinai esą jūrų inteligentai, gudriausi iš visų gyvulių. Beždžionės, neiš-

skiriant ir pitekanthropo, esančios sausumos prasčiokės, kvailesnės net už žiurkes. Hipopotamai — "upiniai arkliai" — esą kvailiausi iš visų mokslininkams žinomų gyvulių.

"Evoliucijos grandžių" pasakos primityvumas mažiau kristų į akį, jeigu bent pažangūs evoliucionistai tą pasaką sektų kalbėdami apie delfinus, o ne apie beždžiones, kurių evoliucinį įnašą žmogaus kilmės istorijon labai uoliai pabrėžia ir šandieną kai kurie žurnalai (pvz., antropologo ir "primatų" bei "hominidų" uoliausio ieškotojo Richardo E. Leakey su žmona Meave mėgstamiausias žurnalas NATIONAL GEOGRAPHIC: Vol. 143, No. 6, 1973 ir Vol. 150, No. 3, 1976). Šio žurnalo pastarasis numeris (No. 3) papuoštas ne vienos beždžionės nuotrauka; jo viršelis "įprasminamas" gana simpatiškos giliai "susimąčiusios" beždžionės nuotrauka, rodančia, kad beždžionivimas "evoliucijos grandžių" žmogaus kilmės klausimais toli gražu dar nėra pasibaigęs.

Neandertalietis — patssvarbiausias tvadinamųjų grandžių pavyzdys. Tai pavyzdys, kuris dumblių kilmės evoliucinio madingumo procesuose turi užimti dar vieną evoliucinę "grandį", nurodytą šio straipsnio ketvirtyje atkarpoje. Kaip matome, po tų trijų tipų drąsiai žengia trys beždžioniškų bruozų žmonės:

Rodezijos rasės žmogus tikraja to žodžio prasme, neandertalietis žmogus ir Kromanjono rasės žmogus, kuris esąs šiuolaikinio žmogaus pavyzdys, prie šio palikuonių priklauso ir dabartiniai lietuviai... Čia neandertalietis padarytas tokia evoliucine "grandimi", kurios dėka jis "išsivystė" iš Rodezijos rasės žmogaus... Neandertalietis betgi tebėra spėjamas ir nespėjamasis pereinamas evoliucinis "ryšys" iš beždžionės (pitekanthropo) į šiuolaikinį žmogų, prie kurio, aišku, ir mes priklausome. Atsiminkime visa tai, kas iki šiol buvo svarstyta šiame straipsnyje. Neužmirškime tų dviejų pagrindinių evoliucinių vietų, kurias turėtų užimti kiekvienas žmogus, jeigu "evoliucija būtų faktas", o jos teorija — evoliucinis transformizmas — būtų "mokslinis faktas". Pagal tokius evoliucinius "faktus", kiekvienas žmogus vienu ir tuo pačiu metu turėtų užimti, kaip žinome, šias evoliucines vietas: tarp šimpanzės ir triušio arba tarp gorilos ir pelės; na, ir tarp rupūžės ir karvės ar kitokios rūšies raguočio. Prie tų visų aiškiausių ir primityviausių nesąmonių neandertalietis — tikrasis žmogus — priskiriamas evoliucinės "grandies" ir padėties teišėmis, kaip aukščiau minėta ir paaiškinta šio straipsnio ketvirtyje atkarpoje.

cc) Organizmų dinamiškumas, evoliucionistų beveik nuolat

linksniuojamas, iš tikrųjų reiškia tai, kad kiekvienas organizmas vien tik savo rūšies "ribose" reiškiasi naujovėmis ir įvairovėmis, visiškai nepakeisdamas nei savo prigimties, nei savo prigimčiai esmingos struktūros. Kalbant apie tikrąjį, o ne evoliucinį, organizmų dinamiškumą, visada reikia turėti prieš akis organizmo ir pastovumą, ir kitamumą aukščiau minėta prasme, kurią vokiečiai labai dažnai mėgsta pabrėžti šiais žodžiais: "Im Werdenen das Bleibende zugleich mit zu sehen" (Walteris Kranzas). Augalas, gyvulys ir žmogus gali keisti ir keičiasi tik tol, kol yra, kol jie yra pastovūs kaip augalai, gyvuliai ir žmonės.

(Bus daugiau)

Gintaro belaisvis vabzdys (angl. "Crane fly"), per milijonus metų išlikęs be minkiausio pakitimo, kaip ir jo rūšies šiuolaikiniai palikuonys (Dr. J.N. Moore)

APIE VASARĄ, ŽAIBUS, ČIOBRELIUS

ATOSTOGOS KENNEBUNKPORTE

PAULIUS JURKUS

5

Ir kas tas Kennebunkport miestelis? Baltų namelių kelios eilės, vilos pajūry ir atviras Atlantas. Bet jis mielas ir jautus.

Einu pamažu į miestelį. Stebiu kiekvieną namą. Visi jie pažįstami, lyg kokie draugai, palikę čia gyventi per žiemą, dabar sutikę vasarą.

Čia dažnai randi kontrastus — paprastą laukinę gamtą, primityvą ir žmogaus kūrybą, jo eleganciją, skonį. Štai dešinėj ateina lauko kelelis. Jis toks primityvus, smėlėtas, kad primena Lietuvos kaimo kelelius. Ir šis keleliukas kyla į kalniuką, sukasi pro trobeles, kurios ir senos ir prie žemės pritūpusios. Taip netoli švytuoja motelių langai, puikūs laiptai, ir čia pat gyvena seni, palinkę namai. Šiuo kaimo keliu mėgsta eiti Nelė Mazalaitė. Ji palieka asfaltuotą kelią ir taką ir pasuka šiuo lauko keliu. Ji nenori kelio trumpinti, ji nori tik pasidžiaugti tuo paprastumu, smiltele, atvira gamta.

Prieš tiltą dešinėj yra nemaža aikštė. Čia visada vyksta didelis judėjimas. Sustoję daug mašinų. Čia gali gauti vėžių. Čia pardavinėjami šrimpai. Veikia kelios kavinės, užkandinės, tokia pastogėlė, kur keleiviai valgo vėžius. Už jų yra laivų remontų dirbtuvės. Ten visada pamatysi ištrauktį iš jūros laivų, jachtų. Lyg kokie monstrai jie stūkso ant kranto. Ant vieno laivo šono parašyta — For Sale. Ir tokius daiktus čia parduoda.

Kadaise čia gyveno dailininkas Fisheris ir turėjo savo studiją, savo namelį visai prie kelio. Namelis buvo mažas, bet ten buvo pilna visokių piešinių, paveikslų ir kitokių suvenyrų. Dabar Fisherio nebėra. Išėjo į pensiją, namelį pardavė. Dabar čia krautuvėlė, kurioje parduodami Maino suvenyrai. Prie durų yra padėtas didelis pliusinis šuo — St. Bernardas. Jis atrodo lyg gyvas. Kiekvienas praeidamas sustoja ir pasižiūri į šią reklamą.

Prieš tiltą visada stoji ir pasiremi ant baltos tvoros. Kairėj yra didelė įlanka. Čia upė daro kilpą, prieš išsiliedama į Atlan-

tą. Toj kilpoj pasidarė erdvu. Bet ir čia viskas priklauso nuo jūros pulsavimo. Kai jūra kyla, ir čia privaro vandens. Kai nusileidžia vanduo, tai čia belieka tik upės vaga. Išbėgęs vanduo atveria didelius plotus dumblino dugno. Tada ten susirenka paukščiai paieškoti sau užkandų.

Saulė leidžiasi. Vakarinės raudonos žaros atspindi pelkelėse, kurios liko įlankos dugne. Ramu ir paprasta. Viskas rengiasi nakčiai. Tolumoje matau kelias baltas laukines žąsis. Dar toliau — raudonas malūnas. Jis nebeturi girnų, nemala. Ten įrengtas restoranas.

Pereinu į kitą kelio pusę. Ties tiltu yra namelis, kur pardavinėjamas karštas jūros maistas. Padaryta praktiškai, greitai patarnauja, paduoda indeliuose šrimpus ir keptas bulves. Žmonės čia pat ir valgo. Tuo metu ant stogo susirenka žuvėdros ir stebi, kas čia darosi. Žmonės numeta jam valgio. Numeta į vandens pusę. Žuvėdros puola, klykia, net susipeša dėl kąsnelio. Pagriebusios surija ir vėl atsėda ant stogo.

Visada čia rasi būrelį žmonių, kurie svaido žuvėdrom šrimpus, bulves. Tarp tų žuvėdrų yra ir balandžių. Ir jie tyko kokį gabaliuką pasigriebti. Jie tarp savęs gyvena taikiai. Pasigavę kokį kąsniuką, pasitraukia ant stogo atokiau ir ten užkandžiauja.

Praėjęs pro klykujančias žuvėdras, sustoji ant tilto. Visada malonu pažūrėti į laivus. Pilna jų. Visi ant inkaro, baigę dienos keliones. Ant stiebų daug kur matosi siauros ilgos vėliavėlės.

Perėjus tiltą, kadaise dešinėj buvo miestelio kinas. Dabar žiūri, kino nebėra. Padarytos dvi krautuvės, kurios prikrautos suvenyrų ir drabužių. Krautuvės padarytos skoningai ir gražiai. Viena, pirmoji, įrengta su laiptais, perskyrimais. Panaudotas tik paprastas medis, net neobliuotas, tik piūklų nupiautas. Vėliau architektūra tikrai įdomi ir graži. Ta architektūra ir patraukia žiūrojus.

CHICAGO, ILL.

Pagerbta jaunimo skaitinių konkurso laimėtoja

Gausus būrys literatūros mylėtojų spalio 3 dienos saulėtą popietę susirinko į Jaunimo Centro kavinę pagerbti jaunimo skaitinių konkurso laimėtojos rašytojos Vandos Vaitkevičienės.

Šią jautią sueigą pradėjo švietimo tarybos atstovė jaunimo reikalams Stasė Petersonienė. Į prezdiumą ji pakvietė vertinimo komisiją: pirmininką rašytoją Vincą Ramoną, sekretorių mokytoją Rimą Černių ir narius — rašytoją Stasį Džiugą (bet jis negalėjo atvykti), poetą Adomą Jasą, mokytoją Rimą Janulevičiūtę ir, žinoma, pačią laureatę rašytoją Vandą Vaitkevičienę, taip pat ir jos vyrą K. Vaitkevičių bei švietimo tarybos pirmininką Stasį Rudį.

Savo atidarymo žodžiu St. Petersonienė trumpai apibūdino laureatės, kaip rašytojos, kelią ir jos meilę lietuviškam jaunimui.

Komisijos sekretorius Rimas Černius perskaitė komisijos aktą, kuriuo Vandai Vaitkevičienėi skiriama penkių šimtų dolerių premija už apsaką "Du draugai". Švietimo tarybos pirmininkas Stasys Rudys pasveikino laureatę ir padžiugė, kad šioj apsakoj liko įamžintas mūsų didysis lietuvių susibūrimas — Marquette Parkas. Tada jai įteikė premiją, o jaunimo atstovė — gyvų gėlių puokštę.

Toliau kalbėjo pati laureatė, prisipažindama, kad net nusi-gandusi, nes labai seniai viešai

bekalbėjusi. Nors ir nusiuntusi savo apysaką šiam konkursui, bet visai nepagalvojusi, kad galinti laimėti. Jai patikę rašyti pasakas ir legendas iš fantastinio pasaulio, bet šį sykį pasirinkusi sėslų gyvenimą, kurį pažinusi bedirbdama lituanistinėse mokyklose, dėstydamą lietuvių kalbą. Su mokiniais gerai sugyvenusi. Jos nuomone, jaunimo tik gal vienas ar du procentai esą netikisio, apgedusio, o visi kiti jaunuoliai nepaprastai puikūs. Nebegalėdama dėl sveikatos dirbti mokyklose, vis tiek ryšių su jaunimu nenutraukusi — rašanti jam knygas. Dėkojo visiem už premijos įteikimą ir už šios popietės su rengimą.

Po to vykusioj trumpoj meninėj programoj buvo inscenuota šios apsakos ištrauka, pasikalbėjimas Lino su Vidu. Jį atliko Marija Audrijonaitė ir Rita Likanderytė, abi pedagoginio instituto studentės.

Muziko Balio Pakšto vadovaujamą liaudies tautinių instrumentų vienetas pagrojo kanklėmis ir keturiais rageliais Klovos Svajonėlę ir tautinius šokius — Aguonėlę, Audėjėlę, Rugelius, Blezdingėlę; be to, dainas — Jau saulutė leidos ir Lietuva brangi.

Tą muzikinį vienetą, be paties vadovo B. Pakšto, sudaro Emilija ir Rūta Pakšaitės, V. Vaitkus ir Rita Dapkutė.

Pabaigoj nusipirkusiem premijuotą knygą autorė pasirašinėjo autografus.

Ponių paruoštos vaišės su puikia kava davė progos visiem dar ilgiau pabendrauti ir arčiau susipažinti su laureate.

A.P.B.

Maino valstijos pakrantės

Antroji krautuvė irgi panašiai įrengta, bet čia panaudota ir spalva, kai kurios medžio dalys nudažytos. Parduodamos tos pačios kurortinio miesto prekės — suvenyrai, drabužiai.

Kairėj pusėj namas stovi visai ant upės kranto. Jis net paremtas aukštais poliais. Kai vanduo pakyla, tai vos pora pėdų yra tarp namo grindų ir vandens paviršiaus. Pirmoj krautuvėj kadaise buvo knygynas, šiemet čia įsitaisė odžius — dirba odinius diržus, krepšius, kepures ir pardavinėja. Už tos yra durys į kavinę — restoraną, kuris čia veikia visus metus. Ir kiek čia būta, sėdėta ir prie lango į gatvę, prie jūros kanalo. Jau uždegti kavinės žiburiai, jaukios lempos ir padėtos ant stalo. Visur prieblanda, praviri dideli langai į kanalą, iš kurio plūsta vakaro vėsumas. Judėjimas šiuo laiku kavinėj dar mažas. Suteimus jau prisirenka vasarotojų pasėdėti.

Praėjęs geležies krautuvę ir didelę vaistinę, randi aikštelę su paminklu. Tai įvairiuose karuose žuvusiems šios apylinkės kariam ir jūrininkam. Paminklas gana paprastas. Ant aukšto akmenų stulpo tupi tradicinis Amerikos erelis. Prie paminklo visada daug gėlių.

Pasuku į kairę. Čia visada rasi ką nors naujo. Čia gatvėlė užlenda už vaistinės ir pasiekia kanalą. Kairėj įsitaisęs skulptorius. Kokia reklama originali. Padarytas fontanas prie jo lango. Tas fontanas yra žalia skulptūra — žmogaus figūra. Žmogus neria žemyn į jūrą, jo kojos iškeltos į viršų. Per jį krinta vanduo ir taškosi. Vėjas judina ir pablūbį pakabintas metalines plokštes. Jos irgi sudaro kitą — judančią skulptūrą. Judėdamos plokštelės viena kitą paliečia ir taip skamba. Tas skulptorius pardavinėja puodus, puodelius. Prie kitos krautuvės pastatyta medinė indėnų statula. Vėl suvenyrų krautuvė.

Gilumoj yra dvi didokos krautuvės, gražiai įrengtos. Ten pilna gražių daiktų, visokių rankdarbių, drožinių, metalinių skulptūrų. Ten lietingomis dienomis ir vakare vyksta didelis judėjimas.

Anapus kanalo kadaise buvo apšepęs senoviškas namas — Captain's Landing — prielauka ir užėja su molinėm grindim, storo medžio stalu. Ten būdavo pilna basų kojų. Dabar pastatytas naujas namas — skoningai suplanuotas. Tai motelis, restoranas, kokteilių kabinai.

Bet reikia skubėti toliau. Grįžtu ir pasuku į dešinę. Tai didelis kelias, kuris eina į pajūrį. Jis ir vadinasi Ocean Avenue. Šioj judrioj kryžkelėj yra daug nuotaikos. Priešais kadaise buvo vaisių pirklys, dabar gatvės kavinaitė. Visi stalai ir kėdės balti.

Padaryta taip, kad visiem būtų paprasta ir patogų. Pats turi iš krautuvės atsinešti valgius.

Pasukus ta gatvę, vėl krautuvės. Vėl rasi visokių dalykų. Vienoj suvežta prekių iš viso pasaulio, net iš Indijos.

Toliau vėl dailininkų galerijos, studijos, krautuvės, eskimų galerija, odos dirbtuvė, vikingų kampelis, kepurų ir drabužių krautuvė, mažą aikštelę, kurios šonuose gėlės, krautuvės, galerijos.

(Bus daugiau)

Atsiųsta paminėti

Ava Saudargienė — TOLIMŲ KRAŠTŲ MIRAŽAI. Nidos Knygų Klubo leidinys Nr. 97, 1976. London, Gt. Britain. Ilustruota nuotraukomis. 350 psl. Kaina 7.50 dol. Kietais viršeliais 1.00 dol. daugiau.

Knygos pavadinimas ir jos viršelio foto montažas leidžia iš anksto spręsti, kad tai kelionių įspūdžiai. Tą žanrą lietuviai autoriai šiuo metu, atrodo, yra pamėgę (įskaitant ir periodikoj skelbiamus rašinius). Nors pasaulis dabarties žmogui jau nebe toks platus ir įspūdingas (jau labai išvažinėtas), vis dėlto kelionių įspūdžiai mielai yra skaitomi ir šiandieną (svarbu, kad būtų įdomiai parašyti).

Šios knygos autorė savo kelionę pradeda iš Australijos. Knygoje dvi dalys. Pirmoji: Pietų Pacifikas, Meksikoje, Šiaurės Amerikoje, I Kanadą, Japoniją, Azijos kampelis, Britų kolonija. Antroji: Europos miestuose, Italijoje, Graikijoje, Vokietijoje, Vakarų Europa.

Knyga skaitoma lengvai. Lietuvių skaitytojų, juo labiau "dypuką", domina kad ir šios antraštelės: Lietuvių beiškant, Surandame lietuvius, Lietuviškoje Čikagoje, Lietuviai New Yorke, Šiluvos koplyčia, Emigranto dalia, Torontas, Muenchenas, Vėla Lituania, DP stovyklų krašte, Wiesbaden (šiam mieste prieš ketvirtį šimtmečio autorė buvo sukūrusi vaikų teatrą Pasaką). Tai antraštelės atskirų skirsnelių, kurių iš viso knygoje yra 130. Nors skirsneliu "Pakeliui į Zelandiją" knyga pradedama jai nebūtinomis svetimomis legendomis, bet vėliau skaitytojo naudai tas legendas nugali lietuviška nostalgija.

Šio leidinio minusas — korektūros klaidos. Jų galėjo būti kiek mažiau. Yra klaidų ir pavardėse. Rašoma: Petruitis, Dembrūnienė. Turi būti: Petrutis, Dambriūnienė. Nepakankamai rūpestinga ir vietovardžių rašyba.

KAIP ATRODO IŠ KITOS PUSĖS

ROMUALDA ŠIDLAUSKIENĖ

KANDIDATAI

Be visiem žinomų respublikonų ir demokratų kandidatų į prezidentus, turim dar porą kandidatų, kuriuos vertėtų paminėti jau vien dėl to, kad "laisvoji" šios šalies spauda juos taip stropiai slepia nuo savo piliečių. Čia perduosim trumpą bendrinę apžvalgą.

American Party ir American Independent Party

Šios dvi partijos buvo viena, kuriai vadovavo Wallace. Po 1972 rinkimų išsiskyrė į dvi partijas, bet jų tikslai yra panašūs. Wallace, pasisakydamas už Carterį, pasuko į kairę. Lester Maddox pareiškė, kad Wallace konservatorių sąjūdis daugiau nefigūruoja.

American Independent Party kandidatas — Lester Maddox

Maddox 1966 buvo išrinktas Georgia valstijos gubernatorium. Tai kadencijai pasibaigus, buvo išrinktas gubernatoriaus pavaduotoju ir dirbo su Carteriu. Ryšium su segregacija, Maddox išsireiškė: "Matydami, kokio žiauri yra priverstinė integracija, susipratom, kad priverstinė segregacija yra lygiai tokia pat žiauri. Abi sistemos yra vienodai blogos."

American Independent Party pasisako UŽ — atstatymą gatvėse tvarkos; laisvą mokyklų pasirinkimą; teisę turėti ginklus; militariškai tvirtą Ameriką, pir-

maujančią pasaulį, o ne einančią paskui Rusiją ar Kiniją; už komunizmo plėtimosi sustabdymą; už Kissingerio atleidimą iš pareigų; valdžios išlaidų sumažinimą; deficito ir infliacijos kontroliavimą. Pasisako už senelių ir paliečių išlaikymą, bet žada duoti darbo visiems sveikiems vyrams ir moterims, tuo būdu atpalaiduojant dirbančius piliečius nuo tinginių išlaikymo. PRIEŠ — Panamos atidavimą; karinio biudžeto mažinimą; už užsieninės pagalbos sumažinimą per pusę, paliekant ją tik Amerikai palankiom ar neutraliom valstybėm; prieš abortus, amnestiją dezertyram ir mokinį vežiojimą (bussing) rasiniais sumetimais.

American Party:

Tom Anderson-Shackelford

Tom Anderson — 64 metų žurnalistas iš Texas, visą gyvenimą kovojęs už žmogaus teises ir tvirtą krikščionišką Ameriką.

American Party pasisako UŽ — detentės panaikinimą; pasitraukimą iš komunistų dominuojamų Jungtinių Tautų; visišką panaikinimą užsienio pagalbos; už Amerikos apsaugą, kad ji būtų vėl atstatyta į pirmą vietą pasauly; Vidurinių Rytų politika turi būti naudinga Jungtinių Valstybių interesams, o ne kuriai nors kitai valstybei; atstatyti mirties bausmę. PRIEŠ — ginklų kontrolę, bet taikyti dideles bausmes už neteisėtą ginklų naudojimą, kaip apiplėšimus, žmogžudystes, pagrobimus ir t.t.; prieš lygias teises be lygios atsakomybės; abortus ir kita.

KELIONĖS I LIETUVĄ

LAPKRIČIO 24,

\$680.00

grįžta gruodžio 2. Šešios dienos Lietuvoje.

GRUODŽIO 19,

\$880.00

grįžta sausio 2. Šešios dienos Lietuvoje ir 7 Rygoje.

Kalėdos bus Rygoje. Nauji Metai sutinkami Vilniuje.

I tas kainas įeina: visų sudarymas, viešbučiai, trys valgiai per dieną, bagažo pervežimas ir visi patarnavimai.

Keliones rengia

DOVANA

80-14 Jamaica Ave.
Woodhaven, N.Y. 11421
Tel. (212) 296-5250
Namų tel. (212) 296-5359

Savininkė — Irena Velonskienė

HARTFORD, CONN.

Ir vėl skambės daina

Lietuvių Bendruomenės rengiamas šaunus koncertas-balius įvyks spalio 23, šeštadienį, 7 val. vak., Lietuvių klubo salė, 227 Lawrence St., Hartford, Conn.

Programą atliks Brocktono Šv. Kazimiero parapijos mišrus choras, solistai D. Mongirdaitė-Richardson, Stasys Liepas ir Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas kompozitoriaus J. Gaidelio.

Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos mišrus choras ryškią veiklą išvystė atvykus klebonui kun. Petriui Šakaliui. Sielodamasis lietuviybės išlaikymu ir kultūros ugdymu, į parapijos chorą jis kreipė ypatingą dėmesį. Per kelerius metus žymiai praplėtęs savo giesmių bei dainų repertuarą, choras pasirodymais televizijoje.

Choro vadovas komp. Julius Gaidelis yra baigęs Kauno konservatoriją, specialiai fortepijoną ir kompoziciją pas komp. Juozą Naujėlį. Be to, Naujojoje Anglijoje studijavo kompoziciją, kontrpunktą ir dailiųjų menų istoriją, įsigydamas magistro laipsnį. Dviejų konservatorių, skirtinguose kontinentuose, baigimas komp. J. Gaidelio talentą sustiprino. Jo kūryba — individuali, spalvinga, kritikų vertinama teigiamai.

Solistas Stasys Liepas yra baigęs Kauno konservatoriją. Dainavo Vilniaus operoj. Gyvendamas

mas Vokietijoje, dažnai ir daug kur su dideliu pasisekimu reiškėsi kaip solistas.

Solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson, baigusi Bostono universitete dainavimo kursą, turi gražų balsą ir yra klausytojų labai mėgstama. Dirvos suruoštame dainininkų konteste ji laimėjo pirmą vietą. Dainavo

Lietuvių Operos pastatymuose Chicagoj ir kitur.

Po koncerto programos bus šokiai. Gros Terri-Martin orkestras. Bus ir kitų įvairumų. Veiks bufetas su gera užkanda ir atgaiva.

Rezervuokit status pas visus valdybos narius. Įėjimo auka — 7 dol., studentam — 4 dol.

LB apylinkės valdyba

WORCESTER, MASS.

Susipažinimo vakaras

Spalio 22, penktadienį, 7 v.v. Worcesterio Lietuvių Organizacijų Tarybos valdyba Maironio Parko žemutinėje salėje rengia susipažinimo vakarą su Pranu ir Algirdu Brazinskais.

Visi atsilankiusieji bus pavaišinti skania vakariene. Ją gamina sesės šaulės, vadovaujamos sumanos šeimininkės šaulės O. Pajėdienės.

Tarybos valdyba kviečia ne tik Worcesterio, bet ir aplinkinių kolonijų lietuvių atsilankyti į šią vakarienę, kur bus progą asmeniškai su Pranu ir Algirdu Brazinskais pasikalbėti.

Atvyksta aktorė

Birutė Pukelevičiūtė

Spalio 24, sekmadienį, 1 v. popiet Marijos Nekalto Prasad. Seselių Rėmėjų skyrius Maironio Parko didžiojo salėje rengia pietus su puikia menine dalimi. Ją atliks pirmą kartą į Worces-

Hamiltono mergaičių choro Aido koncertas

Spalio 30, šeštadienį, Lietuvių Labd. Maironio Parko draugijų valdybos pakviestas, į Worcesterį pirmą kartą atvyksta Hamiltono mergaičių choras Aidas, vadovaujamas solisto muz. V. Verikailio. Tą patį vakarą Maironio Parko didžiojo salėje vyks jo koncertas.

Pradžią — punktualiai 5:30 v.v.

Vakarienė — 7 val., o po vakarienės — 9 val. šokiai. Gros puikus orkestras. Atsigaivinimui veiks bufetas.

BALTIMORE, MD

40 valandų atlidai Šv. Alfonso parapijos bažnyčioje prasideda spalio 17, sekmadienį, su 10 val. mišiomis. Šv. Alfonso mokyklos vaikučiai dalyvaus mišiose ir procesijoje. Atlaidai baigsis spalio 19, antradienį, 7 v.v. mišiomis ir procesija. Kunigai kviečia visus kuo gausiau dalyvauti šiuose atlaiduose.

Daina, vyrų choras, pradėjo repetitijas rugsėjo 23 8 v.v. Lietuvių svetainės kambariuose. Naujas dirigentas Raimondas Obalis energingai ir įdomiai veda repetitijas. Choras giedoja per lietuviškas pamaldas spalio 10. Choro pirmininkas kun. Antanas Dranginis kviečia visus lietuviškų giesmių ir dainų mėgėjus įsijungti į chorą.

Jautienos kepsnių pietus rengia lietuvių posto 154 legioneriai spalio 17, sekmadienį, gražioje Eastern Center salėje Eastern Avenue. Be jautienos, bus ir kitų valgių. Bus loterija, šokiama gros populiarus orkestras. Pradžią 1 val. po pietų, baigsis 6 v.v.

Halloween vakarą rengia Šv. Alfonso suaugusių klubas spalio 30, Šv. Alfonso mokyklos salėje. Pradžią 8:30. Bus skanių valgių ir įvairių gėrimų. Už gražiausius kostiumus ir kaukes bus skiriamos dovanos. Rengimo komitetas kviečia visus kuo gausiau atsilankyti.

Lietuvių svetainės šėrininkai rengia jautienos kepsnių balių lapkričio 7 lietuvių svetainės kambariuose. Rengėjai kviečia visus į šį malonų pobūvį. Bilietus ragina įsigyti iš anksto. Be jautienos, bus ir kitokių valgių bei gėrimų. Bus loterija. Šokiama gros geras orkestras. Pradžią 1 val., baigsis 6 v.v. Pelnas skiriamas lietuvių svetainės naudai.

Dr. Bernard Karpers Karpavičius, gydytojas ir sūnus Bernardo ir Frances Karpers, buvo paskirtas gydytoju pirmininku South Baltimore General ligoninėje. Sveikiname jauną gydytoją ir linkime jam sėkmės naujose pareigose. Tėvai Bernardas ir Frances Karpavičiai yra žymūs veikėjai Lietuvių svetainės parengimuose.

Jonas Obelinis

Hartforde spalio 23 kartu su Bostono vyrų sekstetu koncertuos ir Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras, vadovaujamas kompoz. J. Gaidelio, su solistais Daiva Mongirdaite ir Stasiu Liepu. Nuotr. S. Urbono

Lietuvių Labd. Maironio Parko valdyba, ypač draugijos pirm. K. Adomavičius, kviečia ne tik Worcesterio, bet ir aplinkinių kolonijų lietuvių atvažiuoti, atsivežti draugus ir paraginti kitus dalyvauti koncerte.

Mirė Juozas Svirskas

Rugsėjo 30 Waterbury, Conn., ligoninėje mirė Juozas Svirskas, kuris paskutiniu laiku keletą mėnesių, giminių globojamas, ten gyveno.

Visą savo gyvenimą praleido Worcesterio, versdamasis namų prekyba. Buvo uolus Šv. Kazimiero parap. narys ir geras katalikas. Priklausė prie katalikiškų organizacijų; rėmė jų veiklą. Buvo nevedęs. Liko daug giminių Lietuvoje. Kiti Amerikoje, tarp jų ir Juozas Molis, gyvenęs Worcesterio.

Juozas Svirskas gimė Lietu-

voj. Jaunas būdamas, atvyko į šį kraštą.

Velionis buvo pašarvotas laidotuvių direkt. Carroll namuose. Spalio 2 atlydėtas į Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią, prie kurios priklausė visą savo gyvenimą. Čia už jo sielą buvo aukojamos mišios, o po jų buvo nulydėtas į amžino poilsio vietą — Notre Dame kapines.

Mirė kun. B. Uždavinių sesutė

Rugsėjo 30 Holden, Mass., ligoninėje mirė Šv. Kazimiero parapijos asistento kun. B. Uždavinių sesutė. Palaidota buvo spalio 4 Holden, Mass., nes ten gyveno.

Giliausia užuojauta mūsų parapijos asistentui kun. B. Uždaviniui ir visiems giminiams.

J.M.

IŠ L.K.B. KRONIKOS

vaikus, taip patėjo išpažinties. Aš negaliu jo nelaidoti.

— Bet tu privalai surasti priežastį ir jo nelaidoti. Supranti?

— Nė jokių būdu. Bažnyčioje viskas paruošta ir susitarta.

Švenčionėliai. 1975.X.3 Švenčionėliuose mirė Vytautas Ivonis, komunistas, darbininkas. Jo žmona susitarė su Švenčionėlių klebonu velionį palaidoti spalio 6. Į laidotuves atvažiuavo velionio broliai, aršūs komunistai. Vienas jų — Molėtų rajono partijos komiteto sekretorius. Jie nusprendė, kad brolis turi būti laidojamas be bažnyčios, pagal komunistinį ritualą. Todėl jie kreipėsi į Švenčionių rajono partijos sekretorę Purvenekaitę, kad padėtų, o ši nusiuntė juos pas rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoją Mačionį. Ir štai laidotuvių dieną 10 val. Mačionis išsikvietė Švenčionėlių kleboną kun. Baltušį ir paklausė:

— Ar žinai, ką tu šiandien laidoji?

— Žinau.

— Bet jis buvo komunistas, taigi ir ateistas, todėl bažnytiškai laidoti negalima.

— Koks jis ateistas, jei tuokėsi bažnyčioje, krikštijo savo

Broliai, sužinoję, kad velionis būtų laidojamas katalikiškai, atsakė darbovietėje pasamdytą orkestrą, sutraukė magnetofono juostas, iš kurių prie numirėlio buvo grojama religinė muzika, iš velionio rankų išplėšė rožančių ir įbruko jam į švarko kišene, pagaliau — paslėpė laidotuvių procesijai parsivežtą iš bažnyčios kryžių. Palydėję brolį iki bažnyčios, per visas pamaldas stovėjo už šventoriaus tvoros, o paskui, lydint į kapines ir laidojant, stovėjo už kapinių tvoros ir prie kapo drįso prieiti tik kai visi išsikirstė.

Už laidotuves nukentėjo žmona, taip pat komunistė. Ji paaiškino, kad savo vyrą katalikiškai palaidojo todėl, kad tokia buvo jo priešmirtinė valia. Jei buvo grasinama pašalinimu iš partijos.

LITO EKSURSIJA Į SAULĖTĄ PUERTO RICO SALĄ

Lapkričio 12-17

\$300

- Skridimai su American Airlines
- Pervėžimai tarp aerodromo ir viešbučio
- 6 dienos, 5 naktys gražiamame Americanos viešbutyje
- "Sightseeing" ekskursijos
- Kelios paskaitos ir seminarai ūkiškais klausimais
- Konferencijos užbaigimas — vakariene

"Realus žvilgsnis į rytojaus ekonomiką"

Visi lietuviai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šioje ekskursijoje! Kasdienos aplinkoje nepastebime šių dienų dramatiško ūkinio pasikeitimo. Mūsų finansinius planus reikia keisti kartu su besikeičiančiu pasauliu.

Nelaukime, kol šiuos planavimus reikės keisti iš desperacijos. Planuokime dabar gražiamame Atlanto pajūryje, apsupti jaukios Karibų salų vasaros (vietoj namuose žvarbaus rudens), nuoširdžių draugų ratelyje.

Kaip vasarą prailginsime nuvykę į saulėtą salą, taip savo ūkiškąjį potencialą galime padidinti tiksliais sprendimais. Viliamės, kad galėsite būti mūsų svečiai!

Prašau skambinti man asmeniškai dėl rezervacijų:

212-441-6799

Vytautas Vebeliūnas

Lito pirmininkas

— Kun. Aleksandras Labanuskas mirė rugsėjo 24 Paežerėliuose, prie Zapyškio. Buvo Paežerėlių bažnyčios administratorius. Palaidotas rugsėjo 27. Buvo gimęs 1909. Kunigū išventintas 1937.

— Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybos susirinkimas įvyko spalio 10 Kultūros Židiny, pasiūgus šv. Pranciškaus Asyžiečio minėjimui. Svarstyta naujos valdybos rinkimo reikalai.

— Dail. Dargio kūrinių paroda vyksta spalio 9 — lapkričio 3 Gallery 696 patalpose, 696 Park Avenue, Rochester, N.Y.

— Lietuvos Dukterų Draugijos Washingtono skyrius rengia meno kūrinių parodą, kurioje dalyvaus keliolika menininkų iš Washington, D.C., ir Baltimoro lietuvių kolonijų. Laikas: spalio 17, sekmadienį, nuo 2 iki 7 val. po pietų. Atidarymas ir sveikinimai 2:30 val. Vieta: Glenn Dale mokykla, 6700 Glenn Dale Rd., Glenn Dale, Md.

— Vasario 16-osios gimnazijos nuo 1976 rudens dėstys trys nauji mokytojai: anglistikos magistrė Marija Saulaitytė, dirbusi gimnazijoje vienerius metus ir anksčiau, Bronislava Lipšienė, neseniai atvykusi iš Lietuvos, baigusi Vilniaus universitetą, ir buvęs šios gimnazijos abiturientas, istorikas Petras Nevulis, bebaigias Freiburgo i. Br. universitetą.

— Los Angeles, Calif., derliaus šventę — kaukių balių spalio 30, šeštadienį, 8 val. vak. Santa Monica Women's klubo salėje rengia Pabaltiečių Radijo lietuvių programos komitetas (Baltic Heritage Radio).

— "Ateities" žurnalo 65 metų sukakties minėjimo vakaras rengiamas spalio 16 Chicagoj, Jaunimo Centre.

— Amerikos Lietuvių R. Katalikų Federacijos 70 metų sukaktuvinis suvažiavimas ir banketas vyks spalio 23-24 Brighton Parko lietuvių parapijos salėje, Chicagoj.

— Rašytojo Jurgio Gliados novelė "Isdidumas" pasirodė rusų dienraštyje "Novoje Ruskoje Slovo", kuris leidžiamas New Yorko. Tame pat leidinyje anksčiau yra atspausdinta apie dešimtį J. Gliados novelių.

— Melissa F. Wells, estė, paskirta JAV pirmąją ambasadorę Gvinėjos ir Cape Verde vyriausybėms.

— Solistė Dalia Kučėnienė, Giedros korporacijos narė, atliks solo partijas komp. Dariaus Lapinsko "Vargdienių Mišių" premjero, ruošiamoj "Ateities" žurnalo 65 m. sukakties vakare spalio 16 Jaunimo Centre, Chicagoj.

— Stasio Dziugo eilėraščių rinkinys vaikams "Kiškučio vadinės" išleidžiamas antra laida. Pirmoji laida išleista 1953. Rinkinys iliustruotas dail. Vl. Stančikaitės.

— Kun. Vytautą Volodką, naują kapelioną Latrobe Valley-Sale apylinkėse gyvenančiam Australijos lietuviui, pristatė kun. Pr. Daukyns Šv. Teresės bažnyčioje.

— "Talka", Australijos lietuvių kredito draugija, neseniai minėjo savo veiklos 15 metų sukaktį. Per tą laiką draugija subūrė 500 narių ir 700,000 dol. kapitalą. Draugija retkarčiais paremia ir lietuvių kultūrines organizacijas. Narių skaičius auga.

— Tautos Fondo atstovybė Kanadoj dabar yra šitokios sudėties: pirm. J. Vaičieliūnas, vicepirm. A. Firavičius, sekr. Vyt. Montvilas, išd. Vyt. Gudaitis, teisinis patarėjas adv. A. Puteitis, nariai — Alf. Patamsis iš Hamiltono, G. Rugienius iš Tillsonburgo, L. Eimantas iš Londono. TF atstovybės adresas: 170 Indian Rd., Toronto, Ont. M6R 2W1.

Trys New Yorko lietuvaitės prie didžiojo Sunny Hills ežero (Gap Lake). Iš k.: J. Čepukienė, dr. S. Dimienė, B. Labutienė. Kitas vienu lietuvių skridimas iš New Yorko, New Jersey ir Chicago į Sunny Hills, Fla., įvyks 1977 sausio 28-30.

New Yorko ir New Jersey lietuvių grupė liepos 30-31 Sunny Hills, Fla., prie maudymosi ežero. Šio ežero viena pakrantė paskirta lietuviams ir šiuo laiku išparduodama.

Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose
kelionių reikaluose:

LĖKTUVAI
VIEŠBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAI įdomių vietų
lankymas
TRAUKINIAI

Specialios nuolaidos:

INDIVIDAMS
(ekskursiniai bilietai)

GRUPĖMS
JAUNIMUI
SEIMOMS

Kario žurnalo surengtame pasitarime kalba Kario redaktorius Zigmas Raulinaitis. Pasitarimas buvo spalio 2 Kultūros židiny. Nuotr. L. Tamošaičio

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Gelbėk mus! Philadelphiaijos Lietuvių Choras Viltis. Stereo 6 dol.

Čia mano brangioji Tėvynė, Lietuviškų dainų rinkinys, įdainuotas Vilniaus operos solistų— E. Kuodžio ir J. Girijoto. Stereo 6 dol.

Dieva, priegloba mūs... Toronto Šv. Jono parapijos religinės mišių, kalėdinės ir Velykų giesmės. Kaina 6 dol.

Jūratė ir Kastytis, Banaičio opera iš 3 plokštelių. Kaina 15 dol.

Lietuva, Tėvynė mūsų, Toronto vyrų kvarteto įdainuota 3 Baltijos tautų himnai, lietuviškos dainos ir operų ištraukos. Stereo 6 dol.

Arijos ir dainos, Sol. B. Povilavičiaus, 5 dol.

Kun. Vyt. Gorino dainos. 14 lietuviškų dainų, paties solisto parašyta ir įdainuota, kaina 6 dol.

Svajonių sukuryje, B. Tamošiūnienės II-roji laida, 6 dol. Broniaus Budriūno vyrų kvartetas (Detroit). 15 lietuviškų muzikos dainų. Stereo 6 dol.

O ramunėle, pasakyk, B. Tamošiūnienės II-roji laida, 6 dol.

Svajonių sodas, lietuviškos lengvos muzikos rinkinys, stereo, 6 dol.

Kalnuos dainuoja, Kvintetas "Baltija" ir Neo-Lituanian orkestras, 12 dainų, 6 dol.

Kur lygūs laukai, lengvos muzikos 9 dainos, stereo, 6 dol. Su šokių ir daina, išleido Korp. Neo-Lituanian, stereo, 10 dainų, 6 dol.

Keliaujame su daina, Hamiltono mergaičių choro "Aidas" antroji plokštelė, stereo, 6 dol.

Yakutis, Sol. K.R. Yakučio lietuviškos dainos ir arijos, stereo, 6 dol.

Persiuntimas 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJOS KNYGOS SUAUGUSIEM

Lietuviškoji skautija, P. Jurgėlos, 12 dol.

Fragmentai iš praeities miglų, kietais virš., 15 dol.

B. Sruoga atsiminimuose, 10 dol.

Vyno stebuklas, A.N. Niliūnas, 5 dol.

JAUNŲJŲ ŠYPSNIAI

Geri darbai

Klasės auklėtoja klausia mokinius:

— Na, vaikai, pasakykit man, kokius gerus darbus jūs padarėt praėjusią savaitę?

— Aš padariau bent du, — taria Tomukas.

— Kokius?

— Šeštadienį aš aplankiau teta, ir ji tu labai apsidžiaugė.

— O antrasis?

— Sekmadienį išvažiavau, ir tu teta dar labiau apsidžiaugė.

Trumpakalbė

Tėvas: Gerai, Maryte, šį sykį telefonu kalbėjai tik 15 minučių, vietoj pusvalandžio ar ilgiau. Darai pažangą! Su kuo ten kalbėjai?

Marytė: O, su niekuo ypatingu — kažkas iššaukė klaidingą numerį.

Mokykloj

Mokytojas:

— Jonuk, kodėl kasdien ateini mokyklon nešvariomis ausimis?

— Kad neturiu kitokių.

Atradėjas

Tėvas: Ar žinai, Tomuk, tokį skystį, kuris niekad neužšąla?

Tomas: Šiltas vanduo, tėveli!

Hestera, V. Kavaliūnas, 4.50 dol.

Pėdos mirties zonoje, E. Jučiūtė, 10 dol.

Rudenys ir pavasariai, A. Baranauko, 6 dol.

Bukolikos — Georgikos, P. Vergilijaus Marono, 6.50 dol.

Paguoda, B. Railos, I tomas — 5 dol., II tomas — 5 dol., III tomas — 6.50 dol.

Kelionė aplink pasaulį, J. Kaributo, 5 dol.

Lithuanians in America, dr. A. Kučo (anglų kalba), 6 dol.

VI. Putvinskio gyvenimas ir raštai, 10 dol.

Religijos filosofija, A. Maceina, 5 dol.

Martynas Mažvydas Vilniuje, J. Kralikausko, 6 dol.

Metai praityj, P. Pakalniškio, 5 dol.

Mergaitė iš geto, R. Spalio, 5 dol.

Apsakymai, M. Katiliškio, 8 dol.

Romas Kalanta, V. Alanto, 3 dol.

Už vasaros vartų, L. Andriekaus, 3 dol.

Išmarginta drobė, V. Butkienės, 3.50 dol.

Negęstanti liepsna, sonetai, 2 dol.

9-toji pradalgė, lit. metraštis, 8.50 dol.

Lietuvių literatūros istorija, Pr. Naujokaicio, I tomas — 10 dol., II tomas — 10 dol., III tomas 10 dol.

Sios bei kitos naujai išleistos lietuviškos knygos ir lietuviškos plokštelės gaunamos adresu: Darbininko administracija, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Persiuntimui pridėdama 50 c.

NAUJOŠ KNYGOS

Išigykite naujai išleistas knygas

I. Mero romanas — Striptizas, arba Paryžius-Roma-Paryžius — 8 dol., V.F. Vaitkevičienės—Du draugai—premijuota apysaka jaunimui — 4 dol., J. Kralikausko premijuotas romanas — Mažvydas Vilniuje — 6 dol., dr. V. Sruogienės — Steigiamasis Lietuvos seimas — 6.50 dol., A. Vaičiūlaičio pasakojimai jaunimui — Vakaras sargo namelyje — 4 dol., R. Spalio romanas — Mergaitė iš geto — 5 dol., L. Andriekaus poezijos knyga — Už vasaros vartų — 3 dol., A. Pakalniškio prisiminimai — Metai praityje — 5 dol., A. Pakalniškio dienoraštis — Mes grįžtame — 5 dol., Mūsų šokiai — antroji laida — 4 dol., dr. J. Girniaus — Pranas Dovydaitis — 15 dol., dr. A. Maceinos — Religijos filosofija — 5 dol., A. Saudargienės—Tolimų kraštų mirazai — 8.50 dol., K. Barėno—Devintoji pradalgė—8.50 dol. V. Augulytės ir J. Placės — Simtas žaidimų dideliems ir mažiems — 2 dol., Br. Kaslo — The Baltic Nations — 12 dol.

Persiuntimui pridėdama 50 c. Sios bei kitos knygos ir plokštelės gaunamos: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Žaidimas?

Tėvas: Jurgiuk, kiek kartų aš tau sakiau nežaisti su tuo išdykėliu kaimynų vaiku!

Jurgiukas (pasiziūrėjęs į savo suodinus drabužius ir nubrodintas kojas): Tėti, ar tau atrodo, kad aš su kuo nors žaidžiau?

Gudruolis

Sūnus prisipyręs prašo tėvą pinigų į kiną. Tėvas ir šiaip sukasi, ir taip, bet pagaliau taria:

— Duosiu, jei atsakysi į vieną klausimą.

— Gerai, — sutinka sūnus.

— Tai pasakyk, kiek lapų yra ant to medžio palangėje?

— Trys tūkstančiai du šimtai keturiasdešimt penki, — greit atpila sūnus.

— O iš kur tu žinai?

— Tėveli, tai jau yra antras klausimas. O aš turėjau atsakyti tik į vieną.

Švara

Onutė: Kai nusiprausiu, visada pasižiūriu į veidrodį, ar tikrai esu švari.

Vytukas: Kam to veidrodžio reikia? Aš pasižiūriu į rankšluostį!

Pasigyrė

Saulius: Tėveli, mane šandien mokykloj pagyrė.

Tėvas: Tikrai? Už ką?

Saulius: Mokytojas sakė, kad nėra didesnio tinginio, kaip aš!

Katė

Jonelis klausia sesutę:

— Jei tavo katė seka, ar reiškia, kad būsi laimingas? Sesutė ramiai paaiškina:

— Priklauso, ar esi žmogus, ar, pelė.

FOGARTY BROS. INC.

172-19 LIBERTY AV. 526-2528/4011 PARTS & ACCESSORIES MONROE SHOCKS/FRAM FILTERS RAYBESTOS BRAKES & PARTS A.P. EXHAUST SYSTEMS MOOG FRONT END PART AC & CHAMPION PLUS DELCO BATTERIES DELCO & STD. IGNITION VALVOLINE & WOLFS HEAD OIL

Escape to the Cape!

Any 3 days-2 nights 29.95 Per Person* Double occupancy

INCLUDES: 2 nights lodging, 2 continental breakfasts, 2 dinner allowances of \$5 per night at nearby restaurants of your choice.

SAME PACKAGE 27.95 Per Person* Sun., Mon., Tues., or Wed. Double Occup.

2 Day Golf Special ** 45.95 Per Person* Double occupancy

PLAY AT CHOICE OF: Dennis Pines, Bass River, Blue Rock, Iyanough Hills, Practice on our regulation putting green prior to tee-off.

**Includes 2 days green fees plus food & lodging as above

Taxes & gratuities not included

Free Tennis On our New Outdoor Courts

Effective now thru Nov. Holiday Weekends Excluded

DOCK MOTOR LODGE AND OUR NEW DRY DOCK LOUNGE

WEST YARMOUTH • MASS. 02673 • 617/771-0100

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-66 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS

Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

VĖL GAUNAMOS PLOKŠTELĖS

Kokiais keliais aš keliausiu...

Vyrų kvinteto BALTIJA, Dainuop. arijų rinkinys, S. Citvaro, Linksmieji broliai, A. Dvariono, D. Dolskio, A. Šabanauko rinkiniai: X, XI, XVIII ir XXVI. Kiekvienos kaina 6 dol. Persiuntimui pridėdama 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

— Prašom atsiliepti inžinierių Joną Milerį, kilusį iš Šaukoto, Kėdainių apskrities, anksčiau gyvenusį Ohio valstijoje, JAV. Atvykusį iš Lietuvos viešnia norėtų susisiekti arba nors pasikeisti laiškais. Atsiliepti šiuo adresu: Antanas Šetikas, 55 Machado Lane, Old Saybrook, Conn. 06475. Tel. (203) 388-4952.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

GRAND OPENING OPEN ALL DAY INCLUDING SUNDAY GRAHAM TILE MARBLE CORP.

444 GRAHAM AVE., (Exit Metro-politan Ave., Bklyn Qns Expwy) & 2659 Coney Island Ave. & Ave X
BROOKLYN, N.Y.

ITALIAN TILES 4x8, \$1.29 Sq. Ft. FLOOR TILES 8x8, \$1.59 Sq. Ft.

(212) 389-2191

11 1/2

Average class size in an above average, Quaker school.

Grades 9-12. 5 & 7 day boarding. 70 academic courses on 5 levels. Community government. Sports, wilderness, and work study programs. 75 miles north of New York City.

OAKWOOD SCHOOL Founded 1795

Oldest Coed Boarding School in the U.S. Poughkeepsie, N.Y. 12601 (914) 462-4200

MARIO'S

AUTO INSPECTION SERVICE

MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS SHELL GAS ROAD MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

APPLES... CIDER

Pick your own apples at FISHKILL FARMS Southern Dutchess County, 60 miles from N.Y.C. FRESH PURE CIDER made at our own mill. Many varieties of apples and VEGETABLES. Take Taconic or Thruway to 1-84 Exit 15, turn left and follow signs to FISHKILL FARMS

East Hook Crossroad, Wicoppee N.Y. (914) 897-4377

THE MT. JEFFERSON MOTEL & RESTAURANT

Nestled in the countryside of Randolph, N.H.

FOLIAGE MID-WEEK SPECIAL

3, 4 or 7 day pkgs. avail. including bkfst., buffet from 7-10 a.m. Box lunch & accommodations with spectacular panoramic view of nature's magnificent artistry in the White Mts. Pkgs. for 2 start at \$49.95. Gratuity not incl. For info. & res. call 603-466-3336.

BROTHERS MERCEDES SERVICE & REPAIR

MASTERMECHANIC WITH 18 YEARS EXPERIENCE EUROPEAN FACTORY TRAINED FAST QUALITY WORKMANSHIP FULL GUARANTEE ON ALL REPAIRS & SERVICES WE ALSO REPAIR BMW 46 WANAQUE AVE POMPTON LAKES, N.J. MON.-SAT. 8-6 839-1480

RESTAURANT PIZZERIA

Partners opening larger operation. Selling last gold mine in Bklyn, across fr. King Plaza Shopping Ctr. Newly decor. lrg. transit trade & delivery busn. & dir. area for 26. Full kitch, ovens, dough mach., dough retarder, walk-in box, 24' counter, 10 yr. lease. 1mm. takeover, \$100,000. Mr. Mulvihill, 252-2990 for appt.

PANELING, SHEETROCK BATHROOMS & ALL OTHER HOME IMPROVEMENTS

FULLY INSURED, LIC. H1020290000

J. Green (516) 868-9396

COSTELLO ROOFING

WILL REPAIR ANY LEAK IN YOUR ROOF. SPECIALIZING IN FLAT ROOFS ONLY. FREE ESTIMATE NO OBLIGATION ALL WORK GUARANTEED CALL 7 DAYS A WEEK 9-9 (212) 424-9392

DEERING, N.H. Contemporary 3 brdms., full bsmt., 175 acres, excel. area. complete privacy on town maintained road. 30 mi. view.

\$110,000. Call Mr. Tolles (603) 669-3822 days; (603) 464-5977 eves.

BEAUTIFUL SKI SLOPE CONDO

NEAR WOODSTOCK, VT. 2 BR. PRIV. RECREATIONAL AREA, 2 GOLF COURSES, CLUBHOUSE W/POOL, TENNIS & REC. CENTER. \$63,500 turn. CALL: (617) 447-2262 AFTER 7 PM

V & V RECYCLING

NOW BUYING BRASS & ALUMINUM COPPER BATTERIES & PAPER ALSO BUY & TOW SCRAP CARS & TRUCKS ROUTE 202, MONTVILLE, N.J. CALL 201 334-0073 HIGHEST PRICES PAID

PETS

GRANDEUR KENNELS Boarding & Grooming AFGHAN PUPPIES & EXOTIC COLORS. & EXCELLENT GUARD DOGS ALSO YORKIE & SHIH TZU

302 W. JOHN ST., HICKSVILLE, N.Y. 516 WE 1-7025

ALL COUNTY INSULATION

RE-INSULATE CONSERVE FUEL Fiber Blown Insulation

KEEP WINTER HEAT IN KEEP SUMMER HEAT OUT FREE ESTIMATES

1239 Hempstead Tpke., Elmont, N.Y. (516) 775-7945

Roofing & Siding, New & Fine Shingles, All Types Siding, Applied Better to Last Longer. Repairs on Leaders & Gutters, Aluminum & Copper Leaders & Gutters Installed. Windows Checked, Chimney Repairs, Skylights & Attic Ventilators.

FREE ESTIMATES (212) 723-6478

J & G DECORATORS AND FURNITURE

95-04 Jamaica Ave., Woodhaven 12-12 Astoria Blvd., Astoria

CUSTOM REUPHOLSTERY PLASTIC SLIPCOVERS Hundreds of Domestic & Imported Fabrics To Choose From Wood Finish REASONABLE PRICES

(212) 721-6329 — 847-8386

NEW YORK RELAX & ENJOY

The splendors of AUTUMN in the Lake George Region of the magnificent Adirondack Mountains

Warren County, N.Y. Autumn Country, U.S.A.

... an easy half day's drive from New York City or Boston.

PEAK COLOR SEASON Sept. 24-Oct. 17

for FREE color brochures

Autumn Winter

Name Street City State

Mail to: Warren County Department of Tourism CW Lake George, N.Y. 12845

ENJOY THE BEST OF THE BERKSHIRES

Now you CAN get everything you want at Alice's Restaurant. 20 spacious rooms in our new motel, clay tennis court, pool, nightly live entertainment, breathtaking views of the Berkshire Hills and of course Alice's unique cuisine. Ask about our special wine tasting weekends. Treat yourself to the best. Spend a weekend at Alice's.

Alice's at Avaloch Lenox, Mass. 02140 413-67-0887

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA. TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)
Floor 21st New York, N.Y. 10022
Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIAI:

Apple-Valley, Min. 55124 — 7707 147St. Tel.: 612-432-7083
New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway 268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue BR 8-6966
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St. WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road 884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave. 374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W. GL 8-2256
Hartford, Conn. 06106 518 Park St. 246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd. AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511

Jaunimo spauda ir St. Piežos veikla senosios lietuvių ateivijos parodoj

RIČARDAS M. KRULIKAS — GEOLOGIJOS MAGISTRAS

Kazio ir Aldonos Krulikų sūnus — Ričardas Kazys Krulikas — baigė City College of New York (CCNY) ir 1974 vasarą atliko kolegijos profesorių vadovaujamus geologijos praktikos darbus vakarinės Montanos Dillon apylinkės uolėtose aukštumose. Bakalauro laipsnį gavo 1974 rugsėjo mėn.

Nuo 1975 vasario 3 pradėjo dirbti U.S. Department of Interior Geological Survey, Water

Resources Division, Mineola, L. I., įstaigoj.

Mokslą tęsė vakarais. Studijavo Adelphi universitete, Garden City, N.Y. Mokslą baigė gerais pažymiais ir 1976 rugpjūčio 31 gavo magistro (M.S.) laipsnį iš geologinės okeanografijos (Geological Oceanography).

Dabar vakarais vėl studijuoja valstybiniame New Yorko universitete. Studijuoja aplinkos taršos inžineriją (Environmental Engineering). Nori gauti antrą magistro laipsnį.

Ričardas K. Krulikas, lankydamas pradžios mokyklą, lankė ir lituanistinę Maironio mokyklą (1960-66); mokėsi Šv. Antano aukštesniojo mokykloje Kennebunkport, Maine, kurioj baigė tris klases su garbės pažymėjimu. Mokykloj buvo dėstoma ir lietuvių kalba, Lietuvos istorija, geografiija. Išeitis lietuvių kalbos kursas buvo įskaitytas kolegijoj kaip svetima kalba.

Pranciškonam uždarius Šv. Antano aukštesniąją mokyklą, ketvirtą klasę baigė St. John's Preparatory aukštesniojo mokykloj Brooklyne. Baigė su garbės pažymėjimu.

Į skautus įstojo Kennebunk-

porte, Maine, Šv. Antano gimnazijoj. Ėjo visokias pareigas. Dabar yra Tauro tunto tuntininkas. Dalyvavo visose skautų stovyklose.

Nuo 1971 yra Lietuvių Atletų Klubu narys. Su LAK krepšinio komanda žaidė Amerikos lietuvių sporto klubų varžybose. Dažnai talkino to klubo rengiamose ketvirtadienio popietėse, bingo žaidimuose. Tos popietės yra skirtos Kultūros Židinio statybai ir jo išlaikymui paremti. Prie židinio statybos ir pats yra prisidėjęs 100 dol. auka.

Šį rudenį pradėjo dainuoti vyrų chore Perkūne. (ka)

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgho lietuviai retai kada matomi lietuviškoje spaudoje. Bet jie nesnaudžia. Pasi-taikius progai, visada išgarsina lietuvių vardą.

Spalio 1 Pittsburghe lankėsi Amerikos prezidento žmona Betty Ford. Ją pakvietė respublikonų partija. Lankėsi South Side rajone, kur gyvena daug lietuvių. Čia yra graži Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčia. Yra ir Lietuvių Piliečių klubas, kuriam pirmininkauja Kostas Pūkas. Klubas gražiai atremontuotas. Čia ir įvyko Mrs. Ford vaišės.

Vaišėse dalyvavo tautiniais drabužiais pasipuošusios dvi sesutės — dvynukės, Aldona ir Diana Žilinskaitės. Jos abi studijuoja farmaciją Duquesne universitete Pittsburghe. Mokslą baigia po vienerių metų. Taip pat šoka tautinius šokius Neries grupėje, gieda Šv. Kazimiero parapijos chore.

Prezidentienės atsilankymo proga buvo įdėta nuotrauka Pittsburgh Post-Gazette dienraštyje. Ji vaizdavo, kaip tautiniais drabužiais pasipuošusios Žilinskaitės lydi Mrs. Ford, o šalia jos eina Mrs. John Heinz.

Pittsburgho lietuviai

WATERBURY, CONN.

LMK Federacijos Waterburio klubas savo prasmingą veiklą tęsia jau trečią dešimtmetį. Jis remia įvairias lietuvių kultūrinės pastangas ir taip pat užsiima šalpa. Kad papildytų savo arodus, be visų kitų parengimų, kasmet surengia rudens balių. Į tuos metinius klubo balius gausiai lankosi vietos bei apylinkės lietuviai ir kitų tautybių svečiai.

Šių metu nuotaikingas balius jungiamas su JAV 200 metų sukaktimi. Todėl atsilankę ne tik pagerbs savo gyvenamo krašto gimtadienį, bet drauge parems ir lietuvišką veiklą ir patys pasilinksmins.

Šis balius bus spalio 23, šeštadienį, 8 v.v. Šv. Juozapo parapijos mokyklos salėje.

Dalyvaus tautinių šokių grupė Ratelis. Gausiame bufete bus klubo narių pagaminti skoningi valgiai. Bus ir įvairių laimėjimų loterija. Puikus orkestras gros lietuviškus ir amerikietiškus šokus.

Waterburio ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami į šį tradicinį balių.

Klubo valdyba

PADEKA

Maironio mokyklos tėvų komitetas nuoširdžiai dėkoja organizacijom ir asmenim, finansiskai parėmusiems mokyklą 1975-76 mokslo metais.

Rėmėjai aukėjo: 600 dol. — LB New Yorko apygarda, pirm. A. Vakselis, 150 dol. — Amerikos Lietuvių Gydytojų S-ga, pirm. dr. V. Avižonis, po 50 dol. — LB Woodhaveno apylinkė, Susivienijimas Lietuvių Amerikoj, M. Shalins, A. Bobelis.

Aukotojai aukėjo: 30 dol. — A. Vakselis, po 25 dol. — Katalikių Moterų Kultūros D-ja, LB Queens apylinkė, kun. kleb. P. Raugas, 20 dol. — A. Šaulys, po 10 dol. — W. Adams, V. Aukštikalnis, Malinauskienė, S. Remeza, Z. Jurys, G. Penikas, Drangauskas, Vilkas, L. Vainienė, po 5 dol. ar mažiau — Mačiūnienė, J. Šeidy, A. Bartienė, P. Minkūnas, F. Liogys, D. McCarthy.

Dėkojame visiems rėmėjams ir aukotojams. Taip pat dėkojam LB Woodhaveno ir Stamfordo apylinkių valdybom, LB New Yorko apygardos valdybai ir Simo Kudirkos šaulių kuopai, prisidėjusiems prie abiturientų apdovanojimo. Dėkojame Romuvai už knygų dovanas ir Kultūros Židinio valdybai už nuolaidą salę nuomojant. Ypač dėkojam tėvam, seneliams, mokytojams ir visiems bičiuliams už dovanas mokyklos parengimų loterijom.

Prašom lietuviškas organizacijas bei asmenis remti Maironio mokyklą ir šiais metais. Prašom aukas siųsti adresu: G. Žemaitaitis, 35 Esquire Rd., Norwalk, Conn. 06851. Čekių rašykite "Maironis Cultural Educational School" vardu.

Maironio Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitetas

Spauda yra pats svarbiausias ginklas, kovojant dėl mūsų tautos laisvės. Paremk ją savo auka!

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

Tautos šventės minėjimas, rengtas LB Bostono apylinkės, vyko rugsėjo 26. Šv. Petro parapijos bažnyčioj buvo aukojamos mišios už pavergtą Lietuvą. Gražų pamokslą pasakė kun. A. Baltrušėnas. 3 val. po pietų minėjimas vyko Lietuvių Piliečių D-jos salėj. Minėjimą pradėjo apylinkės pirm. Antanas Matijoška. Buvo įneštos vėliavos, sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Po kun. A. Baltrušėno invokacijos kalbą pasakė buvęs JAV LB krašto valdybos pirmininkas Juozas Gaila. Meninę programą atliko solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson., akomponuojama dr. Vytenio Vasyliūno, atvykusio iš Vokietijos, ir rašytojas Stasys Santvaras.

Sauliaus Cibo, jauno ir vis aukščiau kylančio pianisto, koncertas įvyko rugsėjo 25 Naujosios Anglijos konservatorijos recitalių salėj. Programoj: Gluck-Sgambati, Ludwig van Beethoven, Frederic Chopin, Julius Gaidelis, Vytautas Montvila, Johannes Brahms ir Ernest Bloch. Šis gabus pianistas spalio 10 akomponuos pasaulinio masto smuikininkam Danai Pomerancaiti ir Yuri Mazurkevičiui lietuvių radijo valandos "Laisvės Varpas" koncerte So. Bostone.

PATERSON, N.J.

Šv. Kazimiero lietuvių parapija, Paterson, N.J., spalio 17 mini 65 metų parapijos sukaktį. Tai proga ruošiamas religinis koncertas bažnyčioj, 3 val. po pietų. Koncerto programą atliks Vilties choras iš Philadelphijos, vadovaujamas Leono Kaulinio. Programoj taip pat dalyvaus ir solistai: Ona Pliuskonienė, Anelė Kaulinytė, Violeta Bendžiūtė, Edis Lušys ir Ona Šalčiūnienė, o taip pat ir smuikininkė Brigita Pumpolytė. Po koncerto parapijos salėj po bažnyčia bus vaišės. Minėjimą rengia Sv. Kazimiero parapijos taryba, vadovaujama Jurgio Yesolaičio. (kvd)

Teodora Kasparienė-Areliūnaitė mirė rugsėjo 25. Už poros dienų ji būtų šventusi savo 96 metų gyvenimo sukaktį. Buvo kilusi nuo Pakruojiaus. Dar vaikystėj atvyko į Ameriką. Vėliau ištekojo už Antano Kasparo. Jos vyras vargonininkavo New Jersey, vėliau Cambridge, Mass. Jis mirė anksčiau. T. Kaspar rugsėjo 27 palaidota po mišių iš Šv. Kamiliaus bažnyčios Peabody miesto kapinėse šalia vyro. Vietoj gėlių buvo kviečiama aukoti pranciškonų Lietuvių Kultūros Židiniui Brooklyne. Nu-liūdime liko sūnus Adam Alfred Kaspar, dukros Rosalind G. Lucy, Isabel G. Mansfield, Lucy E. Martin, Dora C. Grimes, Helen Morse, Colletta K. Kasper. Sūnus Raimund ir duktė Clare yra mirę seniau. Taip pat liko 28 vaikaičiai ir 12 provaikaičiai.

Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto rengiamas tradicinis balius įvyks spalio 16, šeštadienį, 7 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj. Meninę programą atliks vyrų sektetas, vadovaujamas komp. Juliaus Gaidelio. Vietas ir stalus galima užsisakyti iš anksto telefonais: Norma Šnipienė 329-9564, Birutė Banaitienė 871-1517.

LB Kultūros klubo susirinkimas Tarptautiniame Institute įvyks spalio 30.

Balfo pobūvis Sandaros salėj Brocktone įvyks spalio 30.

Sandaros banketas So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj įvyks lapkričio 7.

Pianisto Vytauto Smetonos koncertas, rengiamas Baltų draugijos, įvyks lapkričio 14.

Bostono vyrų sekteto vakaras So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj įvyks lapkričio 20.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj įvyks lapkričio 21.

LAISVĖS VARPAS
Sėkm. 11-12 val.
WWEL, 1430 KC.
P. Viščinis
173 Arthur St.
Brockton, Mass. 02402
Telef. 586-7209

BOSTON, MASS. — WLYN
1360 ir FM 101.7 sekmadienį 1-130.
S. Minkus, 502 E. Broadway,
So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

KULTŪROS ŽIDINIO KOMITETAS 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Gerb. Lietuvi, Lietuve,

Lapkričio 20 švęsime lietuvių pranciškonų 25 metų veiklos New Yorke sukaktį.

Šio jubiliejaus proga yra spausdinamas istorinis leidinys su trumpa pranciškonų veiklos New Yorke apžvalga ir mūsų sveikinimais.

Kiekvienas iš mūsų, ypač mūsų įvairios organizacijos, per šiuos 25 metus vienokiu ar kitokiu būdu pasinaudojome pranciškonų nuoširdžiu patarnavimu: jų leidžiama ar spausdinama lietuviška spauda; jų teikiama sielovada ir religiniais patarnavimais; jų pastangų ir pasiaukojimo dėka pastatyta Kultūros Židiniu, kuris priglaudžia mus visus.

Tad maloniai kviečiame savo dėkingumą ir linkėjimus įdėti į šį jubiliejinį leidinį.

KAINOS: puslapis — 75 dol.; 1/2 puslapio — 50 dol.; 1/4 puslapio — 25 dol. (mažesnė suma įrašoma kaip auka bendrame sąrašė).

Visos sumos atleidžiamos nuo pajamų mokesčių (tax deductible). Sveikinimus prašome ATSIŪSTI IKI SPALIO 24 viršum išspausdintu adresu. Čekį rašyti: "Franciscan Fathers".

Prašome pasinaudoti žemiau paruošta atkarpa.

Prireikus skambinti: Aloyzas Balysys 874-1538.

Laukiame visų
K.Ž. KOMITETAS

ATKIRPTI

Vardas, pavardė ar organizacijos pavadinimas
..... Adresas
..... Tel.

Sveikinimo-skelbimo dydis:

☐ puslapis (75.00); ☐ 1/2 pusl. (50.00); ☐ 1/4 pusl. (25.00).

Siunčiudol. čekį; pasižadųdol. sumokėti vėliau.

Sveikinimo-skelbimo tekstas:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

MIRTIES PENKMETIS

A.A. MUZ. MYKOLAS

LIUBERSKIS

Jau 5 metai, kaip a.a. Mykolas palydėtas į Cypress Hills kapines ilsėtis amžinai prie lieknos pušelės. Tie keleri mirtinos tylos metai neužnešė jo pėdsakų ir veido bruožų iš mūsų atminties..

Dieve, globok kuklių šios žemės keleivį savo pastogėj.

Ačiū, kurie maldose jį prisiminėte.

Nuliūdusi šeima ir giminės

Tragiškai žuvus Amerikos karinės aviacijos lakūnui

s.-sgt. STASIUI J. LIPČIUI,

jo motinai, LB Connecticuto apygardos vicepirmininkei Albinai Lipčienai ir visai šeimai gilią užuojautą reiškia

LB Connecticuto apygardos valdyba

Brangiai mamytel

A.A.
LIUCIJAI BAJALIENEI

mirus, dukrai Irenai ir žentui Vildžiams, anūkams Donatui ir Gintui nuoširdžią užuojautą reiškia

Lietuvių Bendruomenės
New Londono apylinkė

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

N.Y., N.J. Lietuvių Dantų Gydytojų Draugijos visuotinis susirinkimas šaukiamas spalio 24, sekmadienį, 2:30 v. popiet dr. J. Maurukienės namuose, 84-23 116 St., Richmond Hill, N.Y. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Draugija nuoširdžiai sveikina savo kolegę dr. Jūrą Šukienę, atidariusią dantų gydymo kabinetą New Yorko mieste, 25 St. James Place, New York, N.Y. 10038. Tel. 233-6770.

Birutei ir Vytautui Radzivanam, kurie redaguoja vyčių skyrių Darbininke, spalio 2, šeštadienį, 10 v.v. gimė antrasis sūnus — Gintaras-Jonas.

N.Y. vyrų choras Perkūnas šį šeštadienį, spalio 16, vyks koncertuoti į Waterbury, Conn. Šv. Juozapo mokyklos salė. Rengia Liet. Bendruomenės Waterburio apylinkės valdyba.

N. Y. skautai ir skautam remti komitetas spalio 16, šeštadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židiny rengia jaunimo šokius. Šokiai bus 1950 metų stilių. Rengėjai pageidauja, kad ir apsiirengimas būtų iš tų laikų. Bus užkandžiai ir garsinių juostų muzika. Įėjimo auka — 3 dol.

New Yorko Altos posėdis šaukiamas spalio 15, penktadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židiny. Visos organizacijos prašomos atsiųsti savo atstovus.

Lietuvos gen. konsulas A. Simutis su žmona spalio 11 dalyvavo Nigerijos 16 metų nepriklausomybės proga surengtame priėmime Waldorf Astoria viešbuty. Spalio 12 dalyvavo Kinijos gen. konsulo-ambasadoriaus surengtame priėmime Kinijos respublikos 65 metų sukakties proga.

Juliaus Bagdono pirmųjų mirties metinių proga mišios bus atlaikytos spalio 30, šeštadienį, 10 v.r. tėvų pranciškonų vienuolyno koplyčioj.

Dr. Bronius Nemickas buvo rodomas 4 kanalo žiniuose spalio 7, ketvirtadienį. Ryšium su prez. Fordo pareiškimais San Francisco mieste, 4 kanalas apklausinėjo etnines grupes, kaip jos vertina prezidento pasisakymą rytų Europos klausimais. Televizija ir buvo pasikvietusi dr. Br. Nemicką ir vieną latvį. Rodant per televiziją, tik buvo sumaišyti parašai, lietuvis buvo priskirtas Latvijai ir atvirkščiai. Abu pasisakė prieš Fordo pareiškimus.

ATVYKSTA BIRUTĖ PŪKELEVIČIUTĖ

Spalio 23, šeštadienį, turėsime labai retą progą susitikti su rašytoja — aktore Birute Pūkelevičiute. Ji gyvena Chicagoj. Birutė kviečiama, atvyksta į New Yorką, ir čia Kultūros Židinio mažojo salėj bus vakaras su ja.

Kas ta Birutė Pūkelevičiutė?

Visi ją žino ir pažįsta iš plačios kultūrinės veiklos. Ji dramų aktorė ir rašytoja, daugelio knygų autorė.

Kaip dramų aktorė pasireiškė dar Kauno Jaunimo teatre. Paskui vaidino Augsburgio lietuvių teatre Vokietijoje, Montrealio lietuvių teatre Kanadoj. Tai ryškaus dramatinio kolorito dramų aktorė.

Taip pat ji ir režisavo. Pastatė K. Borūtos Baltaragio mauloną, B. Sruogos — Milžino paunksmę. Išleido abiejų šių veikalų plokšteles.

Pirmiausia ji išleido plokštelę vaikam — Žirginėlius. Jų išėjo dvi plokštelės.

Pirmąjį eilių rinkinį, Metūges, išleido 1952. Paskui išėjo bent keli jos romanai. Draugo premijas laimėjo šie romanai: Aštuoni lapai, Rugsėjo šeštadienis, Naujųjų Metų istorija. Laimėjo jaunimo dramų konkursą už veikalą Aukso žąsis. Tą veikalą ji pastatė scenoj ir filme, kuris buvo rodomas ir New Yorke. Laimėjo ir daugiau premijų. Šiemet laimėjo Los Angeles dramų sambūrio paskelbtą dramų konkursą.

Birutė Pūkelevičiutė, rašytoja ir aktorė, spalio 23 atvyksta į New Yorką ir čia skaitys savo kūrybą. Jos vakarą rengia birutietės. Nuotr. V. Noreikos

Ką vakare girdėsime?

Būdama dramų aktorė ir režisierė, ji taip suplanuoja, kad visa programa pasidaro lyg koks spektaklis. Ji paaiškina, kaip atėjo viena ar kita mintis, kaip ją pavertė veikalu, kaip rašė, planavo, ir tada paskaito ištraukas. Kai kada įveda ir muzikinių efektų, iš garsajuostės duoda muziką, o prie jos priderina savo skaitymą.

Būdama labai plačios apimties rašytoja, ji sudaro vakaro programą labai įvairią ir įdomią. Su tokia programa jau yra buvusi įvairiose lietuviškose kolonijose. Į New Yorką atvyksta pirmą kartą. Tad bus verta ją pamatyti ir išgirsti.

DAIL. NIJOLĖS VEDEGYTĖS — PALUBINSKIENĖS

DAILĖS DARBŲ PARODA

spalio 30-31

Kultūros Židinyje

Paroda lankoma: šeštadienį nuo 1 iki 9 v.v., sekmadienį nuo 1 iki 5 v. popiet

Oficialus parodos atidarymas 7:30 v.v. šeštadienį

Parodą rengia ir visus atsilankyti kviečia

N.Y. vyr. skaučių židinyje Vilija

Po šv. Pranciškaus akademijos iš k.: A. Vakselis, Herbert Edwards, prel. J. Balkūnas, Barbara Robertson, Tėv. P. Baltakis, dr. K. Valiūnas, J. Veblaitytė-Litchfield, A. Kregždys, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, vysk. A. Brizgys, Tėv. P. Giedgautas, Tėv. L. Andriekus, T. Alinskas, P. Palys, D. Sakaitė, A. Balsys, prof. S. Sužiedėlis, M. Simonaitis, J. Bulevičius, Tėv. V. Gidžiūnas. Nuotr. L. ITamošaičio

Marija Rudienė, Balfio pirmininkė, dalyvavusi Balfio direktorių suvažiavime Philadelphiaj, buvo sustojusi ir New Yorke. Apsilankė ir Darbininko redakcijoje. Nuotr. V. Noreikos

Marija Rudienė, Balfio pirmininkė, į New Yorką atvyko iš Washingtono, kur lankė valdžios įstaigas Brazilijos reikalais. Prieš tai dalyvavo Balfio direktorių suvažiavime Philadelphiaj, padarė bendrą pranešimą ir Philadelphiajos lietuviams. New Yorko Balfio reikalais lankėsi tarptautinėse šalpos įstaigose: International Red Cross, International Rescue Committee, Tolstoy Foundation in America Council of Agencies for Foreign Aid. Spalio 7 buvo vysk. Swannstrom pagerbimas Americana viešbuty. Balfio pirmininkė buvo šio pagerbimo garbės komitete. Būdama New Yorke, ji taip pat apsilankė Darbininko redakcijoje bei administracijoje, kur įsigijo lietuviškų plokštelių ir apžiūrėjo A. Galdiko galeriją.

Išnuomojami trijų arba keturių kambarių butai Brooklyne, Park Slope: Prospect Park West and 9th St. Namai priešais parką. Aukštos lubos, parketo grindys. Gera aplinka; prie "F" susisiekimo linijos. 175-245. Tel. 768-9615.

Išnuomojami prie gero susisiekimo 2 kambariai ir vonia (atskiras butukas), prieinama kaina. Skambinti vakarais tel. 441-2872.

Išnuomojamas keturių kambarių butas su modernia virtuve ir vonia dviejų šeimų name, antrame aukšte, netoli gero susisiekimo, Jamaica šiauriniame rajone. 250 dol. mėnesiui (no utilities included). Tel. JA 3-2089 arba RE 9-3672.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes kreipkitės į ANGELE KARNIENĘ, Broker-Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

PADEKA

Pranciškonų vienuolyno vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie dalyvavo šv. Pranciškaus 750 metų mirties sukakties pamaldose ir akademijoje. Dėkoja vysk. V. Brizgiui, prel. J. Balkūnui ir visiem kunigams, prof. S. Sužiedėliui, Tėv. Leonardui Andriekui, OFM, Juozui Bulevičiui ir jo vyram, N.Y. vyrų chorui Perkūnas ir jo dirigentui V. Daugirdui, sol. Jūratei Veblaitytei-Litchfield, pianistei Daliai Sakaitei, smuikininkui Herbert Edwards, fleitistei Barbarai Robertson, A. Zupko — Alice Florist's Shop, Tadi Alinskui, Pauliui Jurkui ir Jonui Rūteniui, Kultūros Židinio komiteto nariams ir jų talkininkams, Lietuvos Atsiminimų ir Laisvės Žiburio radijo direktoriui prof. J. Stukui ir Romui Keziui, ateitininkams, skautams ir šauliams bei visiem atsilankiusiems.

Į Kunigų Vienybės seimą, kuris buvo spalio 6-7 Chicagoj, iš New Yorko buvo nuvykę visa eilė kunigų.

A. a. Vaclovui Daugvilai mirus, Pranas ir Ina Gvildžiai, reikšdami nuoširdžią užuojautą dukrai Irenai Garunkšienei, auksa 25 dol. Kultūros Židiniui. Nuoširdus ačiū.

Robert F. Wagner, daugelį metų kaip burmistras vadovavęs New Yorko miestui, paskirtas vadovauti specialiam komitetui "All American Council of the Democratic National Committee".

LAISVĖS ŽIBURIO RADIOJO 10 metų veiklai atžymėti rengiamas rudens

KONCERTAS — BALIUS

šeštadienį, lapkričio 6 d., Kultūros Židiny
361 Highland Blvd., Brooklynne

Pradžią 7 val. punktualiai

Šokio, dainos ir vaidybos ansamblis "ATŽALYNAS" iš Toronto stato humoristo A. Gustačio vieno veiksmo nuotaikingą kaimo gyvenimo vaizdelį

"SEKMINIŲ VAINIKAS"

Vadovė — SILVIJA LEPARSKIENĖ

Dainos — ŽIBUTĖ ŠILININKAITĖ

Akordeonistai — EDVARDAS LUKOŠIUS, ALDONA BISKYTĖ

Po programos šokiai ir vaišės abiejose KŽ salėse. Šokiui groja Toronto jaunimo orkestras "ATSPINDŽIAI", vad. DARIUS CHAINAUSKAS

Auka 6 dol.

VISUOMENĘ KVIEČIA ATsilANKYTI

LAISVĖS ŽIBURIO
RADIJAS

SENIOSIOS LIETUVIŲ ATEIVIJOS AMERIKOJ NUVEIKTŲ DARBŲ APŽVALGINĖ

PARODA

ĮVYKS 1976 SPALIO 24-31 DIENOMIS

APREIŠKIMO PARAPIJOS MOKYKLOS PATALPOSE, BROOKLYNE,

kur bus išstatyta virš 3000 kruopščiai surinktų atitinkamai suskirstytų bei sugrupuotų eksponatų, negalinių sutilpti didžiojo parapijos salėj.

Visi kviečiami gausiai dalyvauti atidaryme ir savo atsilankymu pagerbti lietuvių ūkininkų sūnus ir dukteris ateivius, atsidūrusius svetimose sąlygose; daugumoje berašius, nemokėjusius nei kalbos nei amato.

Jų reikšmingas įnašas lietuviybės išlaikymui per trumpą laiką virto milžiniška jėga ir akstinu, siekiant Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo.

PROGRAMA:

- 11 valandą bus koncelebracinės pamaldos
- Po pamaldų Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis atidarys parodą
- Dr. Antanas Kučas padarys trumpą apžvalgą apie ankstyvąją lietuvių ateiviją
- Parodos apžiūrėjimas, užkandžiai ir kava apatinėje salėj

PARODOS GLOBĖJAI:

Kun. Pranas Raugalas, Apreiškimo parapijos klebonas
Kun. Juozas Dambraskas, MIC, Marijonų provincijolas
Prelatas Juozas Karalius, Shenandoah, Pa.
Kun. Petras Činikas, dienraščio "Draugas" administratorius

LANKYMO VALANDOS:

Sekmadieniais — po pamaldų ligi 6 val. vak.
Darbo dienomis — nuo 4 ligi 7 val. vak.
Šeštadienį — nuo 12 ligi 6 val. vak.

Rengėjai